

DANISH JOURNAL OF NURSING

Sygeplejersken

PRESSET PÅ PÅRØRENDE STIGER

Mere ansvar, flere plejeopgaver og tidskrævende praktiske gøremål havner i dag hos pårørende til syge ældre borgere i kommunerne – til fare for patientsikkerheden og de pårørende selv. Det skyldes bl.a. kortere indlæggelsestider og stramme offentlige budgetter. **Viola Klarskov** har som pårørende til sin syge mor været tæt på en stresssymptom.

ANNONCE FOR NOVO NORDISK

Akutplan løser ikke manglen på sygeplejersker

Det er naturligvis positivt, at regeringen med sin akutplan retter blikket mod at nedbringe ventelisterne. Ingen tvivl om det. Alt for mange borgere og patienter venter for længe på den rette operation, sygepleje og behandling. Når det er sagt, så er det tankevækkende, at regeringen i akutplanen ikke tager hånd om de udfordringer, som deres eget "serviceeftersyn" af sundhedsområdet viste. Eftersynet dokumenterede – med regeringens egne ord – at sundhedsvæsenet anno januar 2023 er kendetegnet ved: "Høje ventelister, en lavere overholdelse af udredningsretten og et stort fald i produktiviteten på sygehusene. Det er på trods af, at der de sidste år er blevet tilført betydelige økonomiske midler til regionerne for at løse problemerne."

Regeringens akutplan giver med andre ord ikke svarene på den primære årsag til ventelisterne: Manglen på sygeplejersker. Politikerne har ikke lagt løsninger frem, som viser, hvordan vi kan holde fast på

de sygeplejersker, vi har, og hvordan vi kan få de sygeplejersker tilbage, som har forladt sundhedsvæsenet, fordi de har fundet bedre løn og vilkår andre steder.

Det primære budskab fra politikere og arbejdsgivere synes stadig at være, at sygeplejersker og deres kolleger skal give den en ekstra skalle. Den retorik må stoppe. En sådan snak er hverken noget, der gør det attraktivt at blive i eller vende tilbage til sundhedsvæsenet. Det er på tide, at politikere og arbejdsgivere indser, at det er et løft i lønnen til sygeplejersker, der skal til for at vende skuden i det pressede sundhedsvæsen.

Grete Christensen

Grete Christensen,
formand

I FEBRUAR HAR DANSK SYGEPLEJERÅD VÆRET I MEDIERNE MED BL.A. DISSE EMNER

"Vi er ikke nok. Nu beder man nogle, der er mega pressede, om at arbejde endnu mere. Det er ikke godt."

CHRISTINA WINDAU HAY LUND
kredsformand i DSR Kreds Nordjylland
– om akutplanen.

"Uanset om det er til privathospitaler eller Norge, eller det er at lave noget helt andet, så ved vi, at sygeplejersker i stigende omfang er begyndt at søge andre veje for at få en højere løn."

ANJA LAURSEN
kredsformand i DSR Kreds Midtjylland

"Problemet lige nu er, at vi har gået i tre år med hovsaløsninger. Vi kan ikke blive ved med at sige, at hvis vi bare kan give en hånd med, så lykkes det nok. Der er brug for helhedsløsninger for at fastholde sygeplejersker og få dem tilbage derfra, hvor de er rejst hen."

GRETE CHRISTENSEN
formand i Dansk Sygeplejeråd
– om akutplanen.

Ansvarsh. chefredaktør
MORTE JAKOBSEN
mja@dsr.dk
Telefon: 4695 4110

Redaktionschef
KRISTINE JUL ANDERSEN
kja@dsr.dk
Telefon: 4695 4278

Redaktionssekretær
LOTTE HAVEMANN
lha@dsr.dk
Telefon: 4695 4179

Redaktionssekretær
HENRIK BOESEN
hbo@dsr.dk
Telefon: 4695 4189

Fagredaktør
MAJ SIERCKE
msi@dsr.dk
Telefon: 4695 4116

Art Director
**SASJA CHRISTINA ROVENA
HERMANSEN**
sh@dsr.dk
Telefon: 4695 4117

Art Director
MATHIAS N JUSTESEN
mjn@dsr.dk
Telefon: 4695 4280

Journalist
CHRISTINA SOMMER
cso@dsr.dk
Telefon: 4695 4264

Journalist
ANNE WITTHØFFT
awi@dsr.dk
Telefon: 4695 4108

Journalist
MAI RATHJE SKOVGAARD
mas@dsr.dk
Telefon: 4695 4283

Journalist
HELLE LINDBERG EMARATI
hli@dsr.dk
Telefon: 4695 4279

Journalist
MARIA KLIT
mat@dsr.dk
Telefon: 4695 4105

Journalist
**CAROLINE FRIDA AMBY
SCHØNBERG**
cas@dsr.dk
Telefon: 4695 4101

Grafiker
**CATHERINE TEMITAYO
JØRGENSEN**
caj@dsr.dk
Telefon: 4695 4282

INDHOLD

TEMA

Pressede pårørende

I et sundhedsvæsen præget af sygeplejerskemangel, stramme budgetter og flere behandlinger i eget hjem, kommer pårørende under øget pres. De risikerer selv at blive syge, og observationer går tabt. Sådan lyder kritikken fra bl.a. sygeplejersker og interesseorganisationer.

LÆS SIDE **20**

Næste nummer af Sygeplejersken udsendes: 27. - 30. marts 2023
Hvis Sygeplejersken udebliver: Log ind på dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Kontakt → Har du ikke modtaget Sygeplejersken? Udfyld og send blanketten, og bladet bliver eftersendt. **Distribueret oplag:** Perioden 2021-22 76.299 ekpl. Medlem af Danske Medier **Årsabonnement:** (pr. januar 2021) 975,00 kr. + moms **Løssalg:** 79,00 kr. + moms. Kontakt Media-Partners på abonnement@media-partners.dk **Ændring af medlemsoplysninger:** Kontakt Medlemsregisteret, Telefon: 3315 1555, medlemsregisteret@dsr.dk **Tryk:** Stibo **Annancer:** Media-Partners, Det Gl. Mejeri, Alhøjvej 2, Stilling, 8660 Skanderborg, Telefon: 2967 1436 **Stillingsannoncer:** stillinger@media-partners.dk **Tekstsideannoncer:** annoncer@media-partners.dk **Manuskriptvejledning, udgivelsesplan m.m.:** www.dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Om Sygeplejersken **Ophavsret:** Enhver anvendelse af hele eller dele af artikler, fotos og illustrationer fra Sygeplejersken, såvel papirudgaven som den elektroniske udgave, er kun tilladt med skriftligt samtykke fra redaktionen eller forfatteren/fotografen/illustratoren jf. lov om ophavsret. **Ansvar:** Dansk Sygeplejeråd har intet ansvar for produkter og ydelser, som omtales i Sygeplejerskens annoncer eller indstik. Redaktionen påtager sig intet ansvar for materialer, der indsendes uopfordret. Holdninger, der tilkendegives i artikler og andre indlæg, udtrykker ikke nødvendigvis Dansk Sygeplejeråds synspunkter. **Forsidefoto:** Claus Bech **Udgiver:** Dansk Sygeplejeråd, Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K, telefon: 3315 1555, redaktionen@dsr.dk, www.sygeplejersken.dk ISSN 0106-8350

Fagforening med
fag og overenskomst

- 30 NÅR PÅRØRENDE BLIVER SYGEPLEJERSKER
- 36 "DET ER ET ARBEJDE UDEN JOBBESKRIVELSE"
- 28 BEKYMRENDE UDVIKLING FOR VELFÆRDSSAMFUNDET
- 29 KENDER DU DE PÅRØRENDE?
- 30 "PÅRØRENDE ER EN GAVE"

BOTOX SOM KARRIERE

Flere sygeplejersker går efter en karriere i skønhedsbranchen. Sygeplejestuderende **LAURA SØDERBERG** er en af dem. Men vejen dertil er svær at gennemskue.

SIDE 42

Skiftedag

JEG ER MED TIL AT SIKRE ET GODT LÆRINGSMILJØ

I sit nye job har **VICKI SØGAARD GARST EISØ** en drøm om at blive medforfatter til flere kapitler i sygeplejefaglig litteratur inden for det sundhedsfaglige uddannelsesområde.

SIDE 66

NÅR PENGENE IKKE RÆKKER

Har du også svært ved at få økonomien til at hænge sammen? Det har sygeplejerske **RIE FREDERIKSEN**. Få gode råd til, hvor du kan spare penge.

SIDE 50

FÆRRE PATIENTER I DELIRIUM

Klinisk sygeplejespecialist **CARSTEN MICHEL PEDERSEN** forsker i hvilke interventioner, der kan minimere delirium efter hjerteoperation.

SIDE 38

15 ÅR UDEN LØNSTIGNING

To engelske sygeplejersker besøgte Hvidovre Hospital til rundvisning og en snak om en hård lønkamp, de har til fælles med kollegerne her.

SIDE 34

[TESTEN]

REGERINGSGRUNDLAGET

Hvordan vil regeringen sikre, at sundhedspersonalet har tid til kerneopgaven? Tjek din viden om regeringsgrundlaget.

SIDE 59

HØRT!

"VI SKAL IKKE TABE DE UNGE"

Hvis planer om at lukke akutmodtagelse og sengeafsnit i Esbjerg Børne- og Ungdomspsykiatri bliver ført ud i livet, frygter specialsygeplejerske **TASJA BIRKEKJÆR** Korfitz, at de unge ikke får hjælp i tide.

SIDE

17

ANNONCE FOR NOVO NORDISK

Akutplan skubber ansvaret over på sygeplejerskerne

Tekst: HELLE LINDBERG EMARATI
Foto: LARS HORN

Et krav om, at hun skulle tage flere uforudsete vagter og arbejde på tværs af afsnit, betød, at Camilla Lorenzen gik ned med stress. Med en ny akutplan, der lægger op til mere af det samme, frygter hun, at flere sygeplejersker vil forlade faget.

En bredere fordeling af tungt vagtarbejde og en mere "fleksibel vagtplanlægning". Sådan lyder et centralt punkt i regeringens nye akutplan, som skal hjælpe de trængte sygehuse og nedbringe ventelisterne.

Planen er fra flere sider blevet kritiseret for ikke at løse problemerne med mangel på arbejdskraft i sundhedsvæsenet og for at lægge op til, at sygeplejersker igen skal arbejde ekstra. Den kritik kan sygeplejerske Camilla Lorenzen tilslutte sig.

"Jeg står endnu en gang tilbage med følelsen af, at der slet ikke er nogen, der lytter til os eller har vores ryg. Jeg tror, at den her plan vil få endnu flere sygeplejersker til at sige: "Nå, det var så dét. Nu skal jeg ikke være sygeplejerske længere", siger hun.

Flere vagter førte til stress

I april 2021 stod Camilla Lorenzen frem i Sygeplejersken og fortalte, at hun overvejede at forlade sit job. Anledningen den-

gang var, at hendes arbejdsgiver, Aalborg Universitetshospital, havde varslet, at hun fremover skulle arbejde på tværs af afsnit og tage flere vagter på skæve tidspunkter.

Dengang sagde du, at du ville sige op, hvis varslingen blev gennemført. Hvordan er det gået siden?

"Jeg gik simpelthen ned med stress og blev sygemeldt. Siden har jeg fået lov til at fortsætte i mit arbejde, men i fast dagvagt, hvor jeg kan regne med min arbejdstid," siger Camilla Lorenzen.

Hun kan ikke se en løsning i, at flere skal tage del i vagtbyrden.

"De steder, hvor det giver mening at arbejde på tværs af afsnit, gør man det allerede. Andre steder giver det slet ikke mening, men bliver tvunget igennem alligevel - f.eks. med sygeplejerskerne fra Hobro, der nu skal tage weekendvagter i Aalborg," siger hun.

Hvorfor giver det ikke mening?

"Fordi patienterne ikke er de samme, selvom afsnittene hører under samme afdeling. Desuden er der jo en grund til, at nogle sygeplejersker kun arbejder på ambulatorium eller dagafsnit. Langt de fleste har valgt det, fordi det er den eneste måde, de kan holde til at blive i faget på."

Skubber ansvaret videre

Ifølge regeringen er det bl.a. hensigten med akutplanen, at flere sygeplejersker skal få mod på at arbejde på fuld tid. Camilla Lorenzen mener, at planen vil have den modsatte effekt.

Men lyder det ikke fint, at presset fra tunge vagtbyrder lettes for nogle og bredes ud til flere?

"Jo, det lyder da rigtig fint, men det fjerner ikke problemet med mangel på arbejdskraft. Med den her plan skubber regeringen sådan set bare ansvaret for at løse problemerne over på nogle andre: nemlig sygeplejerskerne."

Danske Regioner vil styrke forskning

Tekst Diana Mammen

I et nyt udspil fremlægger Danske Regioner 14 anbefalinger, som har til formål at styrke sundhedsforskningen i Danmark. Bl.a. er patientnær og tværsektoriel forskning i fokus, hvilket er positivt set fra et sygeplejefagligt perspektiv, mener professor i sygepleje.

Forskning er afgørende for at fremtids-sikre sundhedsvæsenet. Det er essensen i Danske Regioners nye forskningsudspil 'En klar retning for sundhedsforskning i Danmark'. Heri præsenteres 14 anbefalinger, som har til hensigt at styrke dansk sundhedsforskning.

Selvom udspillet er holdt i meget generelle termer, mener forskningschef og professor på Sjællands Universitets-hospital og Syddansk Universitet, Bibi Hølge-Hazelton, at det er væsentligt for sygeplejerskerne. Hun fremhæver tre af anbefalingerne.

Patientnær forskning

"Jeg ser især sygeplejerskerne repræsenteret i det punkt, hvor man ønsker, at flere penge skal gå til patientnær forskning. Det kunne f.eks. handle om relationer, patientens perspektiv og omsorg.

Det er forskningsområder, som vedrører sygeplejerskerne og derfor vil komme vores faggruppe til gode," forklarer hun.

Hun fremhæver også anbefalingen om at kortlægge, hvor der mangler forskning i det tværsektorielle sundhedsvæsen.

"Det er et arbejdsområde, som i høj grad varetages af sygeplejerskerne. Derfor er det nærliggende at tro, at fremtidig forskning både vil blive varetaget af og handle om os."

Mangler ledelsesstøtte

Det sidste punkt, Bibi Hølge-Hazelton fremhæver, er, at sundhedspersonale skal kunne forske som en del af deres karrierevej. En anbefaling, der også fremgår af Dansk Sygeplejeråds forskningsudspil.

"Det er noget, vi arbejder med at gøre til en mulighed for de sygeplejersker, der ønsker det. Men det kræver, at man i

praksis er klar til implementering af nye tiltag som f.eks. den konkrete anbefaling fra Danske Regioner," siger forskningschefen, som af den årsag også savner at læse om behovet for kulturudvikling og ledelsesstøtte.

"Opbygning af forskningskapacitet og -kultur i klinisk praksis er afhængig af visionære, faglige ledere, der formår at prioritere og insistere på, at sygeplejen kontinuerligt udvikles. Det er en vigtig men svær opgave i en struktur, der er så driftsorienteret, som sundhedsvæsenet er i dag," siger Bibi Hølge-Hazelton.

Mens Danske Regioner vælger at sætte spot på forskningen, gør regeringen dog det modsatte. I regeringens akutplan er meldingen, at forskning og udvikling er noget, der kan sættes på pause.

"Det er ekstremt kontraproduktivt," mener Bibi Hølge-Hazelton.

82

Så mange gange var Dansk Sygeplejeråd i medierne rundt om i hele landet med reaktioner og kritik af regeringens akutplan de tre dage efter præsentationen 23. februar. Det er både formand Grete Christensen og for- og næstforpersoner i Dansk Sygeplejeråds fem kredse, der har udtalt sig og problematiseret det manglende fokus på manglen på sygeplejersker i akutplanen.

Privathospitaler skal behandle flere

Privathospitalerne skal give 12. pct. i rabat, når de udfører behandlinger for det offentlige frem til udgangen af år 2023. Det fremgår af den delaftale af akutplanen for sundhedsvæsenet, som regeringen har indgået med Sundhed Danmark og Danske Regioner.

Efter 2023 og frem til den 1. juni 2025 bliver rabatten reduceret til 10 pct. I alt forventes prisnedsættelsen at give en besparelse på et trecifret millionbeløb. Aftalen er indgået for at kunne gennemføre flere behandlinger i privat regi og dermed nedbringe ventelisterne i det offentlige.

Dansk Sygeplejeråds formand, Grete Christensen, frygter, at denne styrkelse af det private sundhedsvæsen vil trække endnu flere sygeplejersker væk fra det offentlige.

(mas)

Kritik af norsk Sundhedsplatform

Det norske svar på Sundhedsplatformen, Helseplattformen, blev for første gang implementeret på St. Olavs Hospital i Trondheim i november 2022, men allerede nu møder systemet skarp kritik. Ligesom i Danmark.

En ny rapport fra Helsetilsynet, der svarer til Styrelsen for Patient sikkerhed i Danmark, konkluderer, at systemet har ført til "øget risiko for patienterne i regionen".

Rapporten beskriver bl.a., at information og henvisninger forsvinder, at patientjournaler læses ved samtidig brug, og at der er mulighed for, at undersøgelser fejlagtigt kan udføres flere gange. I *Sygeplejersken* nr. 1, 2023 kan du læse om kritikken af Sundhedsplatformen i Danmark.

Kilde: www.sundhedspolitiktidsskrift.dk

(mkl)

Tv-dokumentar

Den sidste tid

For tre år siden overlevede 21-årige Amalie Vilslev mirakuløst en lungetransplantation, men nu har lungerne endegyldigt sagt fra. Et filmhold fra TV2 Echo fik lov at følge hende i den sidste tid på hospice, og det er blevet til den bevægende dokumentar 'Amalie skal dø'. Det er en barsk men livsbekræftende fortælling om livet som kronisk syg, og om aktivt at vælge livet til hver dag – fordi alle øjeblikke tæller.

'Amalie skal dø' kan ses på TV2 Play.

(mat)

Foto: LUCAS ENGGROB ØRSTED/TV 2

I sanserummet kan patienterne slappe af til synet af stjernehimmel og lyden af rolig musik.

Slut med bæltefikseringer

På det ældrepsykiatriske afsnit SL6 i Slagelse er det lykkedes at nedbringe brugen af tvang. Over-sygeplejerske Jannie Breiner Jensen fortæller, at tværfaglighed spiller en stor rolle.

Tekst **CAROLINE SCHØNBERG**
Foto **ÆLDREPSYKIATRISK AFSNIT SL6 I SLAGELSE**

De har knækket koden mod brug af tvang på ældrepsykiatriske afsnit SL6 i Slagelse. I 2022 var der ingen bæltefikseringer, året før brugte de bæltefiksering seks gange. Brugen af beroligende medicin er også nedbragt fra 51 gange i 2021 til ni gange i 2022. Ligeså er antallet af fastholdelser reduceret fra 10 til fem.

”Vi er stolte over resultaterne. Det har været et vigtigt fokusområde,” siger Jannie Breiner Jensen, som er oversygeplejerske på afsnittet med 17 sengepladser.

Tvang er ellers en del af dagligdagen på mange psykiatriske afsnit. På landsplan blev 5.519 ud af 24.544 indlagte voksne berørt af tvang i 2021/2022, viser tal fra Sundhedsstyrelsen.

Sanserum hjælper til deeskalering

På afsnittet er der ansat sygeplejersker, SOSU’er, pædagoger og ergoterapeuter.

Netop samarbejdet på tværs af faggrupper har haft en stor betydning for nedbringelsen.

”Tværfaglighed er rigtig vigtig i forebyggelse og nedbringelse af tvang. Det er vigtigt, at personalet ved, hvad hver faggruppe står for, fordi deres kompetencer er unikke. Så vi har gjort meget ud af at italesætte, hvordan vi kan bruge hinanden,” siger Jannie Breiner Jensen.

Personalet inddrager i højere grad patienterne i dagens aktiviteter, pleje og behandling og skaber trygge og tillidsfulde relationer til patienterne. Desuden er der blevet etableret et sanserum, der skaber indre ro. Initiativer, der alle har hjulpet til deeskalering.

”Patienterne efterspørger selv at komme ind i sanserummet, hvor de kan sidde i gyngestolen, høre beroligende musik eller kigge på stjernehimlen,” siger hun.

Tal med patienter om seksualitet

Mange aspekter i livet bliver påvirket, hvis man bliver ramt af kræft.

Også seksualiteten. En ny podcastserie ’Når kræft rammer seksualiteten’ er målrettet sygeplejersker, som gerne vil blive klogere på, hvordan de på en naturlig måde taler med deres patienter om seksualitet. Hvad end de er unge, ældre, singler eller i parforhold.

Podcasten udgives af SIG seksualitet og kan findes på Spotify, Apple og Google Podcast.

Læs også Trialogen ”Husk patientens seksualitet” i Fag&Forskning nr.

1/2020

(mas)

Budgetterne skrider under sygehusprojekter

Landets skatteydere kommer til at lægge flere penge end forventet på bordet, før en række sygehusbyggerier landet over står færdige. For budgetterne skrider, og flere byggerier er blevet sat under skærpet tilsyn.

Den seneste statusrapport 2022 fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om de såkaldte kvalitetsfondsstøttede sygehusbyggerier – bl.a. de såkaldte supersygehuse – opregner, at fem igangværende byggerier er sat under skærpet tilsyn eller 'følges tæt'.

Nyt Hospital Nordsjælland i Hillerød er sat under skærpet tilsyn, og forventningen er, at budgettet slutter med en overskridelse på 43 pct.

Ligeledes er Nyt Aalborg Universitetshospital siden 2020 sat under skærpet tilsyn pga. en forventet budgetoverskridelse på 28 pct.

Byggeriet af det nye hospital i Odense følges tæt pga. en forventet budgetoverskridelse på bare 7 pct. Og siden rapporten blev udsendt, er det kommet frem, at omkring 400 rum i det endnu ikke færdiggjorte byggeri er ramt af omfattende skimmelsvamp. Der er endnu ikke udregnet en pris for at få fjernet det problem.

Endelig fortæller rapporten, at budgetterne for sygehusbyggerierne i Hvidovre og Bispebjerg forventes overskredet med hhv. 11 og 9 pct.

(hbo)

Kilde: Status for de kvalitetsfondsstøttede sygehusbyggerier. Årsrapportering 2022 til Folketingets Finansudvalg og Sundhedsudvalg.

(mas)

Sygeplejersker redder nyfødte under jordskælv

Mens jorden rystede under dem, løb to sygeplejersker ind på neonatalafdelingen på et hospital og holdt hårdt fast i kuvøserne for at redde to spædbørns liv.

Det viser en overvågningsvideo fra et hospital i Gaziantep i Tyrkiet, som er filmet under jordskælvne den 6. februar, der har kostet over 45.000 liv. De to sygeplejersker roses nu for deres store mod, efter at videoen er gået viralt på de sociale medier. Videoen er bl.a. blevet delt af Tyrkiets sundhedsminister Fahrettin Koca på Twitter, hvor han kalder handlingen "uforglemmelig".

Film

Meningsfuldt palliationsarbejde

'Lige før døden' foregår på den hospicestue, hvor Anne Wivel for 12 år siden mistede sit livs kærlighed, politikerken Svend Auken. I filmen vender hun tilbage for at forstå, hvordan døende og pårørende udholder den sidste fase sammen, og hvordan plejepersonalet finder mening i palliationsarbejdet. Filmen giver et indblik i, hvordan personalet udfylder den sidste tid med glæde og nærvær og samtidig overkommer det personlige pres, som dødens tilstedeværelse naturligt afstedkommer.

Instruktør: Anne Wivel

Filmen får premiere i udvalgte danske biografer i marts og på DR TV i april.

(mat)

Hjemmeplejens samarbejde med pårørende halter

Tekst MAI RATHJE SKOVGAARD

Læs mere om inddragelsen af pårørende i temaet på side 20.

En ny undersøgelse viser, at langt fra alle leverandører af hjemmepleje har en fast procedure for samarbejde med pårørende. Det er bekymrende, mener Danske Patienter.

Omkring 40 pct. af landets leverandører af hjemmepleje samarbejder i lav grad systematisk med pårørende. Det viser en ny undersøgelse, som Marselisborg Consulting har foretaget for Sundhedsstyrelsen. Kun 8 pct. af de 98 kommunale og en række af private leverandører svarer ”i høj grad” til spørgsmålet om, hvorvidt de har nedskrevne procedurer for samarbejdet med pårørende.

Det er et problem, mener vicedirektør i Danske Patienter, Annette Wandel:

”Det er rigtig ærgerligt, fordi de pårørende er en vigtig ressource for patienterne.”

Pårørendes helbred påvirkes

Behandlingen af patienter påvirker de pårørende mere i dag end førhen. Både fordi flere mennesker lever med kroniske sygdomme, og fordi hjemmebehandling er blevet mere almindeligt.

Tidligere undersøgelser foretaget blandt Danske Patienters medlemsforeninger viser, at det er både psykisk og fysisk belastende at være pårørende. Bl.a. svarer 73 pct. i en undersøgelse foretaget for Alzheimerforeningen, at rollen som pårørende har påvirket deres eget helbred negativt.

”Det er desværre bagsiden, at mange pårørende bliver overbelastede af ansvaret og selv ender med at blive syge. Derfor er udfordringen at få inddraget de pårørende på en måde, som passer til de ressourcer, de har,” siger Annette Wandel.

Sammen med 29 andre organisationer har Danske Patienter udarbejdet fem anbefalinger, som skal sikre bedre vilkår for pårørende. Anbefalingerne inkluderer bl.a., at pårørende skal anerkendes og informeres, samt at relevante støtteindsatser skal styrkes.

(mas)

Fag&Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning
Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Bedre liv efter hjertestop

Afdeling for Hjertesygdomme på Rigshospitalet har udviklet en koordinerende arytmi funktion rettet mod patienter, som har overlevet hjertestop.

Omkring 5.000 danskere rammes årligt af et hjertestop uden for hospitaler, og overlevelsesraten er stigende. Men kun 10 pct. af dem, som

får alvorlige neurologiske mén, får tilbuddet om neurorehabilitering.

Læs Ny praksis-artiklen 'Fokuseret indsats giver bedre liv efter hjertestop' i Fag&Forskning nr. 4/2022.

Tag en ven med på arbejde

Rigshospitalet tilbyder i en ny ordning unge, som overvejer en uddannelse i sundhedsvæsenet, at komme med på job på en afdeling i en dag efter nærmere aftale.

Marie Gaard Petersen (tv.) var med sygeplejerske Idun Tresse på arbejde i en dag.

Foto: RIGSHOSPITALET

”Man kan godt få et chok, hvis ikke man har snuset til det før, når man pludselig står med blod og sår og finder ud af, at ting kan lugte.”

Om det får 21-årige Marie Gaard Petersen til at vælge sygeplejestudiet til eller fra, melder historien ikke noget om,

Men nu har hun på en enkelt dag fået en ide om, hvad uddannelsen til sygeplejerske og faget indebærer, og det har hun, fordi hun som en af de første har taget imod

Rigshospitalets åbne tilbud om at komme med en ven på besøg på en afdeling.

Til medarbejdermagasinet Inden-Rigs fortæller Marie Gaard Petersen, at hun har læst og hørt meget om at være sygeplejerske, men ikke oplevet det. ”Så jeg vil gerne finde ud af, hvordan en dag ser ud fra ende til anden,” siger hun til magasinet.

Rigshospitalet tilbyder unge, som kunne tænke sig en uddannelse inden for

sygehusvæsenet, at følges med en ven en dag på afdelingen efter nærmere aftale. Tilbuddet er forholdsvis nyt, og indtil videre har en håndfuld unge taget imod tilbuddet. Målet er i sidste ende at mindske frafaldet på f.eks. sygeplejerskeuddannelsen, hvor mange studerende giver op allerede efter det første semester, når de finder ud af, hvad faget indebærer.

(hbo)

Fag& Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning
Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Fælles beslutningstagen er en tovejssamtale

Fælles beslutningstagen er en tovejssamtale, der kræver både kompetencer og værktøjer, hvis sundhedspersonale skal hjælpe patienten med at træffe den bedste beslutning for sig selv.

Et værktøj, som kan facilitere dialogen mellem sygeplejerske og patient, er ”Beslutningshjælperen”. Det består af et omslag med

et antal løse indstikskort, hvor hvert kort viser, hvilke valg patienten står over for: fordele, ulemper og risici, statistikker o.l.

Læs Ny Praxis-artiklen ’Tværfaglig samtale giver ro og tryghed hos patienten’ i Fag&Forskning nr. 4/2022.

←
Et crashkursus inden hver semesterstart i bl.a. kommunikation og konflikthåndtering hjælper mentorerne. "Det klæder en godt på til den frivillige tjans som mentor," siger sygeplejestuderende Cathrine Slaiman.

Laveste frafald efter **mentorordning**

Når man begynder på sygeplejerskeuddannelsen i Holbæk, kan man søge om at få en mentor. Ordningen er en stor succes, og det kan være en del af forklaringen på, at uddannelsen har det laveste frafald i landet, mener uddannelsesleder Anne Bondesen.

Tekst **DIANA MAMMEN**
Foto **PRIVAT**

"Det var rart at have en mentor, man kunne dele sine tanker med som ny studerende. Og til at forstå, hvad der blev forventet og krævet af mig. Til at give mig et realitetstjek."

Det fortæller 35-årige Cathrine Slaiman, der er en af de studerende på Professionshøjskolen Absalon, som takkede ja til at få en mentor, da hun startede på 1. semester på Campus Holbæk. Her tilbyder man de nye studerende en mentor i form af en studerende på et højere semester, og ordningen udbydes nu for fjerde gang.

"Vi ville gerne give de nye studerende en anden vej ind til det faglige og sociale fællesskab. En evaluering viser også, at et mentorforløb er betydningsfuldt for

de studerendes tilknytning til studiet. Derfor tør vi godt sige, at ordningen kan være en af forklaringerne på vores lave frafald," forklarer uddannelsesleder Anne Bondesen, som præciserer, at sygeplejerskeuddannelsen i Holbæk i 2021 havde det laveste frafald blandt førsteårsstuderende i hele Danmark på bare 8 pct. På landsplan var det 15 pct.

Tid til at give igen

Cathrine Slaiman er netop startet på 4. semester og glæder sig til at skulle være mentor for tredje gang.

"Det er super givende nu at kunne hjælpe de nye studerende, ligesom jeg selv blev hjulpet," siger hun.

Cathrine Slaiman er én ud af i alt 10 studerende, som står klar til at få en eller to mentees. Alt efter hvor mange af dette semesters 30 nystartede studerende, der ønsker at være en del af mentorordningen. I alt har 33 studerende haft en mentor, siden ordningen startede op i sommeren 2021.

"Det er en stor succes, som giver så meget til både vores mentees og mentorer, så vi håber, at mange flere kan gøre brug af ordningen i fremtiden," siger Anne Bondesen.

Hun fortæller, at det er intentionen, at de gode resultater kan danne grundlag for, at ordningen udbredes til de øvrige afdelinger af sygeplejerskeuddannelsen på Absalon.

Flere patienter udløser sparekniv

”Det er jo grotesk, at vi nu skal skære ned, fordi vi har fået flere patienter ind, end vi havde regnet med.”

Det siger sygeplejerske Louise Andy Hemmingsen til Sjællandske Nyheder. Hun arbejder på akutafdelingen på Sjællands Universitetshospital i Køge, som skal spare 4,2 mio. kr. i 2023. Hospitalet skal i alt spare 68 mio. kr.

Besparselsen på afdelingen skyldes bl.a., at de har haft flere patienter, der har givet et merforbrug til mad, medicin og lønudgifter. Det betyder, at en opnormering på en ekstra sygeplejerske, som afdelingen havde fået tilkæmpet sig, nu rulles tilbage.

”Det betyder, at der bliver færre hænder til flere patienter,” siger Louise Andy Hemmingsen.

(hli)

DSR:

OK23 tegner godt

De foreløbige resultater af overenskomstforhandlingerne for privatansatte ser positive ud for både privatansatte sygeplejersker og de offentlige overenskomstforhandlinger i 2024, mener DSR-formand Grete Christensen.

Tekst MARIA KLIT

Med industriforliget på minimallønsområdet får ansatte i industrien bl.a. 2 pct. mere på fritvalgskontoen, som dermed stiger til i alt 9 pct. Arbejdsgiverne overtager 2 pct. af medarbejdernes andel af pensionsindbetalingen, der i stedet udbetales som løn, og endelig stiger minimallønnen med i alt 9 kr. over to år. Parterne har også aftalt, at anbefalingerne fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø om natarbejde skal implementeres i industriens overenskomster.

Industriforliget danner grundlag for forhandlingerne på normallønsområdet, som Dansk Sygeplejeråds overenskomster på det private område hører under. Her er transportforliget toneangivende. Når transportforliget er landet, hvilket endnu ikke var sket på tidspunktet for deadline, følger de øvrige aftaler på normallønsområdet. Så går Dansk Sygeplejeråd i gang med at forhandle med arbejdsgiverrepræsentanterne for vikarbureauer, privathospitaler m.fl.

”Med de foreløbige resultater er jeg optimistisk og ser gode muligheder for, at vi kan forhandle gode overenskomster for de privatansatte sygeplejersker for de næste to år. Lykkes det, vil det samtidigt give os gode kort på hånden til de offentlige overenskomstforhandlinger i foråret 2024,” siger formand for Dansk Sygeplejeråd Grete Christensen.

Aarhus Universitetshospital er kåret til landets bedste

I starten af februar blev Aarhus Universitetshospital kåret til 'Danmarks Bedste Hospital 2023' i kategorien 'Store Hospitaler'. Det skriver nyhedsmediet Dagens Medicin, som også står bag konkurrencen.

Landets bedste hospitaler bedømmes ud fra behandlingskvalitet og patienttilfredshed på en række behandlingsområder.

Aarhus Universitetshospital har haft førstepladsen siden 2017 på nær sidste år, hvor Rigshospitalet snuppede placeringen.

(cas)

POWER CARE

Oplev Norge

Fra kun **0,-** All inclusive

Som sygeplejerske- og jordemodervikar hos POWERCARE kan du komme til Norge med alt betalt – naturligvis med branchens bedste vilkår og løn oveni. Vi har vikariater i hele Norge og indenfor alle specialer. Hvis du har lyst til at kombinere spændende faglige udfordringer med store rejseoplevelser, så læs mere på www.powercare.dk/vikar-i-norge eller scan QR-koden.

BRUG DIT KAMERA

HØRT! VI RISIKERER AT TABE DE UNGE

De unge vil få længere til psykiatrisk akuthjælp, hvis planer om at lukke akutmodtagelse og sengeafsnit i Esbjerg Børne- og Ungdomspsykiatri bliver gennemført. Specialsygeplejerske **Tasja Birkekjær Korfitz** frygter derfor, at sundhedspersonalet ikke kan nå at gribe de unge, før det er for sent.

Tekst **LAURA ELISABETH LIND**
Foto **ASTRID DALUM**

“Jeg frygter, at mange unge mennesker vil fravælge den akutte vurdering og hjælp pga. den længere transporttid,” siger Tasja Birkekjær Korfitz fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Døgnafsnit i Esbjerg.

Sammen med en række kolleger har hun i DR Nyheder fortalt om politikernes planer. Der er lagt op til flere ændringer på det børne- og ungdomspsykiatriske område i Region Syddanmark. Bl.a. fordi der er mangel på speciallæger og fordi ventetiden i ambulatoriet er blevet for lang.

Tre en halv times rejsetid

Et af forslagene er at flytte akutmodtagelse og sengeafsnit til Aabenraa ca. halvanden times kørsel fra Esbjerg. Hvis man skal til en akutmodtagelse efter klokken 18, skal man dog hele vejen til Odense.

“Hvis du skal fra Nørre Nebel til Odense, er der næsten 200 km. Mange har ikke forældre, der kan køre dem. Så skal de selv planlægge den rejse, der tager tre og en halv time. Det er ikke alle, der hverken har økonomi eller overskud til det,” siger Tasja Birkekjær Korfitz.

Hun fortæller, at mange unge mistriives, og at den ambulante psykiatri ikke kan følge med.

Det kan få fatale konsekvenser

“Men speciallægerne kommer ikke flyvende, bare fordi man lukker akutmodtagelsen og sengeafsnit i Esbjerg og flytter det til Aabenraa. Der er mangel på speciallæger i hele Danmark, ikke kun her. Det ambulante skal styrkes. Men det skal ikke være på bekostning af døgnpsykiatrien.”

Personalet fra den psykiatriske afdeling har skrevet et hørings svar til politikerne. Forslaget er i høring indtil 27. marts, og med Tasja Birkekjær Korfitz og hendes kollegers udtalelser i både DR Nyheder og TV SYD, håber hun, at flere vil sige fra over for regionens planer.

Næsten ingen kendte planerne

“Vi fik det klare indtryk, at der ikke var nogen, der anede, hvad der foregik. Næsten ingen kendte til de her planer. Vi vil derfor gerne råbe højt og nå ud til befolkningen – særligt esbjergenserne, så de har mulighed for at komme med hørings svar,” siger hun og fortsætter:

“De unge kan ikke gå og planlægge, hvornår de får det dårligt. De skal have hjælp, når de har brug for det. De her planer harmonerer på ingen måde med psykiatriplanen og den nære psykiatri. Tværtimod.”

Plan for selvmord

Tasja Birkekjær Korfitz' erfaring er, at det akutte døgnafsnit i Esbjerg har en nødvendig og livreddende funktion.

“Vi oplever, at mange unge holder sammen på sig selv længe, men til sidst kan de ikke mere. Heldigvis rækker mange så ud efter hjælp og ringer til os. Men hvis ikke vi fremover kan hjælpe de unge hurtigt, så er spørgsmålet, hvor langt de er ude,” siger hun og tilføjer:

“I sidste instans kan det få fatale konsekvenser. Mange ringer med selvmordstanker, og nogle er helt derude, hvor de allerede har lagt en plan om, hvordan de vil tage sig af dage. Og her skal vi gribe de unge. Vi skal ikke tabe dem.” ●

Specialsygeplejerske Tasja Birkekjær Korfitz fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Døgnafsnit i Esbjerg frygter for, at samfundet taber de unge, hvis de får længere til akut psykiatrisk hjælp.

Dermatologisk udviklet hudpleje, *til alle!*

Modvirker tør hud i ansigtet og på kroppen.

Minimerer pigmentforandringer og giver en jævnere hudtone.

Modvirker urenheder og fedtet hud.

Eksfolierer og normaliserer cellefornyelsen.

Giver øget fasthed og fyldighed.

Det perfekte supplement til mange medicinske og æstetiske behandlinger.

NEOSTRATA er en hudplejevirkning fra USA, som står for førende dermatologisk forskning og udvikling. NEOSTRATA blev grundlagt af to af verdens førende hudplejeforskere, professorerne Dr. Eugene van Scott og Dr. Ruey Yu. De har udviklet og taget patent på frugtsyreteknologien (AHA/PHA), hvis effekt er dokumenteret i en lang række kliniske studier, og som er omtalt i meget positive vendinger i talrige medicinsk-dermatologiske tidsskrifter.

NEOSTRATA®

Kontakt os - så fortæller vi mere om mulighederne for din klinik. Tlf. 33 91 91 48 eller info@neostrata.dk
www.neostrata.dk | Instagram @neostratanordic | facebook.com/neostratanordic

KOMMENTAR TIL KOMMENTARSVARET 'KØN BØR OMTALES I GRADER FREM FOR I KASSER' I SYGEPLEJERSKEN NR. 2/2023.

Vi kan være mænd og kvinder på uendeligt mange måder

Af **HENRIK LIST**, anæstesisygeplejerske, produktspecialist, psykoterapeut MPF.

Kære Ben Nielsen m.fl.

Tak for jeres svar i *Sygeplejersken* nr. 2/2023 på min kommentar bragt i *Sygeplejersken* nr. 1/2023.

I jeres svar argumenterer I for kønnet som dynamisk størrelse og henviser bl.a. til genetikken, hvorfor man ikke bare kan sige mand og kvinde.

Jeg medgiver gerne, at det ikke altid er lige enkelt. I Danmark lider således mindst 0,5 pct. af befolkningen af kønsdysfori/kønsinkongruens. En smertelig tilstand, hvor man oplever ubehag ved sit biologiske køn, sammenholdt med det man føler. Der kan være flere årsager til tilstanden: Genetisk (Kline-

felters syndrom), udviklingsforstyrrelse (autisme) m.v. Det virker også som om, at forekomsten af tilstanden er stigende til ca. 2 pct.

Det er dog i det store billede et beskedent antal personer. Derfor undrer det mig, at hovedparten af befolkningen skal tages som gidsler i en køns- og identitetspolitisk dagsorden, hvor "Målet er en normkritisk praksis, som gør op med vores samfunds forventninger til, hvad der er 'almindeligt'. Det handler ikke om at komme ud af skabet, men om at bryde skabet helt ned: at gøre op med forventningerne til, f.eks. hvordan man er mand eller kvinde, er i et forhold og antagelsen

af køn som binært", jvf. jeres artikel i *Fag&Forskning* 4/2022.

I dag har mange unge en svag oplevelse af eget værd og identitet med alt for stort fokus på sig selv og det indre følelsesliv. Man kan med rette mene, at både de og vi andre har brug for at blive mindet om sunde grænser som et positivt værn og ikke bare som et forstyrrende element. Vores kroppe kan forstås som en sådan grænse, der giver os både muligheder og begrænsninger.

Vi kan være mænd og kvinder på uendeligt mange måder, uden at det indebærer, at vi giver køb på forståelsen af vores biologiske køn som en værdifuld ramme. Lad det være slutreplikken fra mig.

SVAR:

Ignorerer ikke de 2 pct. interkønnede

Af **BEN NIELSEN**, sygeplejerske, cand.cur., Jacob Graack, cand.mag., Rikke Voergaard-Olesen, cand.mag., og Lotte Evron, sygeplejerske, cand.mag.

Kære Henrik List

Tak for din kommentar til vores svar. Det er ikke mange år siden, vi definerede transkønnethed som en psykisk sygdom – og ikke mange flere år siden, at vi definerede homoseksualitet som en psykisk sygdom. Det blev set som en "sund grænse" dengang, og det gjorde, at mennesker for alvor blev taget som gidsler.

Kulturelt og socialt set lever vi i dag i en tid, hvor folks seksuelle orientering og

deres måder at opleve og gøre deres køn på kan begrænse deres trivselsmuligheder.

Vi ønsker ikke at tabuisere, at køn også handler om biologi. Det kan være en værdifuld ramme at diskutere ud fra. Og – biologisk set – hører eksistensen af interkønnede mennesker ind under denne ramme. Uanset at denne gruppe "kun" udgør mindre end 2 pct. af den danske befolkning, så er de her også, og det kan og må ikke ignoreres. Vi bliver nok ikke

helt enige. Men vi håber, at vi er enige om, at vores sundhedssystem bør tilrettelægges på en måde, hvor alle patienter kan udfolde deres unikke potentiale og mødes med respekt for deres oplevelser, så ingen behøver at blive taget som gidsler.

De fire forfattere af denne kommentar står bag Fagligt ajour-artiklen 'Sundhedsvæsenets møde med LGBT+-personer kræver nye initiativer' i Fag&Forskning nr. 4/2022.

Når pårørende bliver sygeplejersker

Deltagelse i lægebesøg, overblik over medicin og observation af bivirkninger. Stadigt mere ansvar havner hos pårørende til ældre borgere i kommunerne, heriblandt Viola Klarskov, hvis mor har demens. Det kan true de pårørendes helbred og patientsikkerheden. For vigtige observationer risikerer at blive overset.

Tekst **CHRISTINA SOMMER** · Foto **CLAUS BECH**

Presset på pårørende vo

Når patienter udskrives stadigt tidligere fra sygehusene, havner plejeopgaver ofte hos de pårørende. Vigtige observationer kan gå tabt, og mange pårørende bliver selv syge. Sygeplejersker har ansvar for at støtte de pårørende og hjælpe dem med at sige til og fra.

Tekst **CHRISTINA SOMMER** · Foto **CLAUS BECH**

Opkaldet kommer fra en ældre herre. Han er forvirret. Hans kone har netop gennemgået en tredobbelt bypassoperation og er blevet sendt hjem fra hospitalet uden ordentlig dialog med ham og hjemmeplejen. I den anden ende af røret sidder sygeplejerske og pårørendevejleder i Hørsholm Kommune, Helena Lindholm.

”Hustruen kunne ikke selv komme i og ud af sengen og skulle have hjælp til alt. Der var også kommet nye forbindelser med og information om nogle tråde, der skulle fjernes. Han var helt fortabt,” fortæller hun.

Helena Lindholm husker også en henvendelse fra en hustru, som ved sin mands udskrivelse fra hospitalet fik overrakt en folder og nogle kateterposer med besked om, at dem kunne hun sagtens selv tømme og skifte.

”Hun blev så paf, at hun ikke fik stillet opklarende spørgsmål. Jeg ved, at det ikke skyldes ond vilje fra hospitalspersonalet. Men det går simpelthen for stærkt nogle gange,” siger pårørendevejlederen.

I det første tilfælde tilbød Helena Lindholm at kontakte

80%

oplever, at rollen som pårørende har negativ indflydelse på deres eget helbred

Alzheimerforeningen 2018

visitationen på den ældre herres vegne. Han takkede ja – også til tilbuddet om opfølgende samtaler hver anden uge i et par måneder.

”Da jeg ringede til ham kort tid efter vores første samtale, var der iværksat hjemmepleje og sygeplejerskebesøg. Og jeg oplevede, at han med tiden følte sig mere og mere tryk. Men var hjælpen ikke blevet

iværksat hurtigt, kunne det meget vel have resulteret i en genindlæggelse pga. immobilitetskomplikationer.”

I tilfældet med kateterposerne tog Helena Lindholm straks kontakt til kommunens hjemmesygepleje, som fik sat besøg op.

”Umiddelbart finder jeg det ikke sundhedsfagligt forsvarligt, at pårørende skal varetage kateterpleje. Det kræver i hvert fald en ordentlig forventningsafstemning og oplæring af den pårørende. Men skulle noget gå galt – hvis ansvar er det så? Det stiller krav til dokumentation af hvilke aftaler, der er indgået, og hvilken oplæring, der har fundet sted.”

Farlig cocktail

Helena Lindholms job som pårørendevejleder er blevet nedlagt pr. 1. marts pga. besparelser. Det sker til trods for, at hun siden 2019 har oplevet,

61%

af de pårørende føler sig psykisk belastede

Bedre Psykiatri 2018

Har man ikke en stærk pårørende, kan det gå ud over patient-sikkerheden.

MICHAEL TEIT NIELSEN,
vicedirektør, Ældresagen

okser

hvordan pårørende til ældre, syge borgere overtager stadigt flere opgaver og mere ansvar. Hun hører samme melding fra pårørendevejledere landet over.

Flere sygeplejersker og interesseorganisationer genkender Helena Lindholms beskrivelse: De stadigt kortere indlæggelsestider, flere ambulante behandlinger og målet om længst muligt i eget hjem udgør sammen med stramme, kommunale budgetter og mangel på sygeplejersker og andet faglært personale en farlig cocktail for de pårørende og deres ofte multisyge familiemedlemmer.

Vicedirektør i Ældresagen, Michael Teit Nielsen, kalder udviklingen "en falliterklæring for det danske velfærdssamfund og løftet om fri og lige adgang til sundhed".

"Man er en stakkel, hvis man ikke har pårørende omkring sig. Det er ikke længere kun et spørgsmål om, om man har nogen til at trøste sig og holde i hånd. Som syg eller svækket har man brug for stærke pårørende, der har overblik over sygdoms- og behandlingsforløb og kan holde systemet op på de aftaler, der er lavet: Sidst min hustru var til undersøgelse, lovede I en ekstra scanning – hvornår bliver hun indkaldt til den? Det orker man tit ikke selv som svækket, ældre patient," siger han og fortsætter:

"Har man ikke en stærk pårørende, kan det gå ud over patientsikkerheden. Indkaldelsen til scanningen kommer måske aldrig. For i et presset sundhedsvæsen som det danske sker der fejl og forglemmelser.

59%

af de pårørende oplever stress – 20 pct. har generelt et dårligere helbred

Kræftens
Bekæmpelse 2017

Og kommunikation og koordination fungerer ikke altid optimalt for at sige det mildt."

Ansvar tynger pårørende

Det voksende ansvar for at råbe sundhedsvæsenet op, men også for generel omsorg

og pleje, er svært at håndtere for mange pårørende - bl.a. Viola Klarskov, hvis mor fik konstateret demens for et år siden. Som eneste pårørende skal hun sørge for, at moren kommer til lægebesøg og undersøgelser, men også sikre, at moren får den pleje, hun er visiteret til (læs artiklen "Det er et arbejde uden jobbeskrivelse" side 26).

Formand for interesseorganisationen Pårørende i Danmark, Marie Lenstrup, siger:

"Lige pludselig skal de pårørende hjælpe med at bade ægtefællen, komme på toiletet, få tøj på og holde styr på medicinen. Pårørende kan også blive bedt om at holde øje med bivirkninger af ny medicin, hvilket kan bekymre mange – hvad skal jeg lægge mærke til, overser jeg mon noget?" fortæller Marie Lenstrup og fortsætter:

"I dag er det i langt højere grad de pårørendes ansvar at bære informationer og sygdomshistorie videre til de relevante sundhedsfaglige personer. Det ansvar tynger mange pårørende, fordi de får ansvar for noget, de ikke har forudsætninger for at kunne tage sig af."

Marie Lenstrup møder jævnligt pårørende, der er overvældet af selvbebrejdelse:

"De kan have glemt at sige noget til lægen, som senere

viste sig at være vigtigt, men som de ikke havde baggrund for at ane, de skulle huske – f.eks. det lille røde mærke på benet, som viste sig at være et begyndende tryksår. Jo flere opgaver, der ryger over på de pårørende, jo sjældnere kommer der et sundhedsfagligt blik på borgeren. Det øger risikoen for fejl og gør ansvaret endnu tungere at bære."

Pårørende bliver syge

Intensivsygeplejerske Lise Reszka Dybbro deler Marie Lenstrups bekymring for de pårørendes ve og vel.

"Det er et megastort ansvar at være pårørende i dag, og det kan have store konsekvenser for ens helbred og liv, især hvis man er ung og i etableringsfasen eller står midt i livet med karriere og børn. Her bliver mange fejlvurderede som ressourcestærke på trods af, at de er havnet i en situation, de aldrig har prøvet før, og måske endda er på en arbejdsplads, hvor det ikke er muligt at tage fri eller få orlov," siger hun.

Lise Reszka Dybbro er i øjeblikket studerende på kandidatuddannelsen i sygepleje, og sammen med to medstuderende – sundhedsplejerske Anne Welander Wolf og sygeplejerske Nanna Nordestgaard Madsen – beskrev hun i begyndelsen af januar udviklingen i en kronik i Politiken under overskriften 'Det er farligt at være pårørende i Danmark'.

De konkluderer, at illusionen om "verdens bedste sundhedssystem, som tager sig af "de syge", så "de raske" kan passe deres arbejde og livsdrømme", for længst er bristet. Pårørendekasketten er ikke længere frivillig, og mængden af opgaver og ansvar kan være så stort, at de pårørende selv bliver syge.

"Det er frygteligt for de pårørende, men også for patienten. Flere undersøgelser viser, at støtte fra pårørende er vigtigt i et sygdomsforløb. Det har stor betydning, at man har nogle pårørende omkring sig," siger Anne Welander Wolf.

Truet patientsikkerhed

I kommunerne oplever sygeplejersker også jævnligt, at de må bede pårørende varetage flere opgaver, end sygeplejer-

1 ud af 3

forældre har posttraumatisk stress

Epilepsiforeningen
2018

skerne selv synes er rimeligt og fagligt forsvarligt.

Ifølge Inge Jekes, formand for Fagligt Selskab for Sygeplejersker i Kommunerne, står sygeplejerskerne ofte i et krydspres mellem kommunalpolitikere og ledelser, der mener, at de pårørende selv kan håndtere borgernes medicin eller bringe en urinprøve til den praktiserende læge, hvis der er mistanke om urinvejsinfektion.

Men det er ikke altid muligt. Og sygeplejerskernes arbejde udfordres også af, at andelen af ufaglært arbejdskraft vokser.

”Det betyder, at mange af de opgaver, sygeplejersker normalt har kunnet regne med blev løftet af social- og sundhedsassistenter eller -hjælpere, ikke bliver varetaget, fordi medarbejderne ikke har de faglige forudsætninger til det. Det kan f.eks. være observation af en borger, der er startet op i antidepressiv behandling,” siger Inge Jekes og uddyber:

”Som ufaglært kan medarbejderne måske godt fornemme, at noget er anderledes, men de ved langt fra altid, hvad de skal observere. De kan så høre den pårørende, som heller ikke ved hvilke tegn, man skal være opmærksom på. Det truer patientsikkerheden.”

Udvis omhu og sig fra

Der er bred enighed om, at pårørendeinddragelse er godt. Mange pårørende ønsker at bidrage, og i en tid med personalemangel og kommunale livremme, der skal spændes ind, er der heller ingen vej uden om. Men der er grænser for inddragelse.

”Vi mener ikke, at pårørende skal påtage sig sundhedsfaglige opgaver. Det er helt forkert, hvis en datter eller søn til en svækket mor eller syg far skal til at lege amatørsygeplejerske eller -sосу-assistent. Og det er det, vi hører, der forventes i dag,” siger vicedirektør i Ældresagen, Michael Teit Nielsen.

Sammen med 28 andre organisationer arbejder Ældresagen og Pårørende i Danmark for bedre vilkår for pårørende i det såkaldte 'Pårørendeinitia-

Det er et mega-stort ansvar at være pårørende i dag.

LISE RESZKA DYBBRO,
intensivsygeplejerske,
stud.cur.

1 ud af 4

oplever stress over de udfordringer, rollen som pårørende medfører

Scleroseforeningen
2017

Lis Klarskov (t.v.) har demens og er blevet tilbudt træning i et dagcenter, men kan ikke overskue transporten med fremmede.

Viola Klarskov er psyko-motorisk terapeut og har selv trænet med sin mor, hvis balance og gangfunktion dog er blevet dårligere.

Hver 2.

pårørende
føler sig følel-
sesmæssigt
belastet

Diabetesforeningen
2018

tivet'. Og sygeplejersker er qua deres autorisation forpligtiget til at hjælpe pårørende med at sige fra, hvis opgaver og ansvar bliver for meget, siger Inge Jekes.

”Her står, at vi skal udvise omhu og samvittighedsfuldhed i vores sygepleje, og kan vi ikke det, skal vi sige fra. Det er vigtigt, vi holder fast i det, selvom politikere, ledelse og en stram økonomi påbyder noget andet. Vi kan ikke pålægge pårørende ansvar og opgaver, de ikke kan håndtere. Sker det, må vi gå tilbage til vores ledelse og finde en anden løsning.”

Det er sygeplejerskerne bag kronikken i Politiken enige i.

”Vi skal blive bedre til at hjælpe de pårørende med at finde sig til rette i den nye rolle som pårørende – hvad magter de, og hvad er deres behov? Men det er ikke en let opgave,” siger Nanna Nordestgaard Madsen. ●

Oplysningerne om pårørendes helbred er samlet i 'Fakta: Pårørende under pres', udgivet af Danske Patienter, januar 2019.

Pårørende- initiativets fem principper

1. Pårørendes retsstilling skal styrkes
2. Pårørende skal anerkendes, inddrages og informeres
3. Viden om pårørendes vilkår og relevante støtteindsatser skal styrkes
4. Helbredsproblemer og social isolation hos pårørende skal forebygges
5. Pårørende skal sikres en passende balance mellem plejeopgaver og arbejdsliv

Kilde: paaroer.dk → Politik → 5 principper for bedre vilkår for pårørende

Det er et arbejde uden jobbeskrivelse

Viola Klarskovs mor har demens. Hun bor stadig hjemme og er visiteret til fem daglige besøg af hjemmehjælpen. Hjælpen har dog ifølge Viola Klarskov været så mangelfuld, at hun i perioder har måttet besøge sin mor hver anden dag. Det har belastet datterens eget helbred og virksomhed.

Tekst **CHRISTINA SOMMER** · Foto **CLAUS BECH**

Viola Klarskov havde godt bemærket, at hendes mor Lis Klarskov på nu 89 var begyndt at blive lidt glemsom. Men diagnosen demens blev først stillet i foråret sidste år, da hun blev indlagt pga. et fald, hvor hun slog hovedet.

”Efter udskrivelsen begyndte det virkelig at gå ned ad bakke. Nu har hun brug for hjælp til alt – indkøb, mad, rengøring, personlig pleje og medicin, og hun er visiteret til hjemmehjælp fem gange om dagen,” fortæller Viola Klarskov.

Alligevel bliver hun som datter og eneste nærtstående pårørende nødt til at køre den godt en time lange tur fra sit eget hjem til morens lejlighed flere gange om ugen. Nogle gange for at følge sin mor til undersøgelse, lægebesøg eller frisør, men især fordi Viola Klarskov ikke mener, at moren får den pleje, hun har krav på.

”Jeg oplever det som omsorgssvigt. Ofte får hun ikke sin mad og den personlige pleje, hun er visiteret til. Hun får heller ikke træning eller stimuli målrettet personer med demens. Hun får mad udefra, og vi har flere gange oplevet, at aftensmaden står uberørt i plastikboksen i køleskabet. Jeg er sikker på, det skyldes travlhed og mange vikarer, og at få har kendskab til demens,” siger hun og tilføjer:

”Min mor var tynd i forvejen. Hun er blevet tyndere og er også faldet et par gange, hvilket jeg kun ved, fordi jeg spurgte ind til nogle blå mærker, jeg opdagede, hun havde fået. Jeg fornemmer,

at plejepersonalet ofte heller ikke selv føler, det er godt nok. Men de kan ikke gøre noget ved det.”

Mangler viden om demens

Viola Klarskovs mor er ifølge datteren ”nem”. Hun kan f.eks. stadig genkende sin datter og to børnebørn og er ikke udadreagerende. Men det betyder også, at hvis personalet spørger hende, om hun kan

Som datter af **Lis Klarskov**, der har demens, savner **Viola Klarskov** hjælp til at forstå og håndtere sygdommen: "Jeg ville ønske, at der var et team af sygeplejersker, der kunne rykke ud og støtte både de pårørende og borgeren med demens."

børste tænder eller spise aftensmad selv, fordi de skal hurtigt videre, siger hun ja. For derefter hurtigt at glemme det igen. Ifølge Viola Klarskov har hendes mor fået ødelagt fem tænder på et halvt år, da plejepersonalet dagligt serverer saft og ikke hjælper hende med tandbørstning, selvom hun er visiteret til det.

"Jeg oplever, at mange af de folk, der kommer hos min mor, mangler viden om, hvilke behov borgere med demens har. Og hvad man især forventer af dem. Jeg forventer ikke, at hjemmeplejen tager sig af alt, men som minimum det mest basale – at hun får mad, børstet tænder og hjælp til at få tøj på – til det, hun er visiteret til."

Lis Klarskov er godkendt til plejebolig i sin kommune, men da Viola Klarskov gerne ville have hende tættere på, gik endnu en visitationsproces i gang. I modsætning til morens hjemkommune mente datterens kommune ikke, at moren var dårlig nok til at komme på plejehjem.

Men nu har Viola Klarskov fået hul igennem til en selvejende institution, som accepterer visitationen fra morens kommune. Den regner med at have en plads til hende i løbet af foråret.

Skyld og skam

Moren er faldtruet og kommer kun ud af sin lejlighed på 2. sal, hvis Viola Klarskov sørger for det. Det er årsag til evig dårlig samvittighed, ligesom pårørenderollen også medfører en del skyld og skam forårsaget af både "systemet" og familie.

"Jeg var sammen med min mor hele julen, men lod hende være alene nytårs-aften, hvilket hun faktisk altid har været. Jeg er alene med mine to børn, og min søn, den yngste på 16, var hjemme fra efterskole. Jeg prioriterede at være der for ham, og det fik en kommentar med fra

hjemmeplejen om, at mange ellers inviterer deres familie hjem her," fortæller hun og fortsætter:

"Mine ældre tanter synes godt, jeg kunne besøge min mor noget mere. Jeg ringer til hende dagligt og besøger hende nu 1-2 gange om ugen, men i perioder, hvor der er store udfordringer med hjemmeplejen, bliver det til flere. Det gør det vanskeligt at passe mit job som selvstændig psykomotorisk terapeut. Besøgene kan være svære at planlægge, og nogle gange må jeg aflyse kunder med kort varsel."

Ingen pårørendevejleder

Oveni slås Viola Klarskov med sensfølgerefter en hjernerystelse sidste år. Lige før jul lændede hun sig voldsomt op af en stresssygemelding, som dog blev afværget i sidste øjeblik. Hun er ikke blevet præsenteret for en pårørendevejleder eller forløbskoordinator under sin mors sygdom.

Hun har selv måttet grave viden om demens op oven i alle de praktiske opgaver, hun også har fået ansvar for. Bl.a. morens kontakt med det offentlige og andre relevante myndigheder, som hun ikke længere selv kan varetage.

"Inderst inde vil jeg bare gerne være datter. Det er sjældent, det sker nu. Min mor og jeg har altid haft en nær relation, som nu er ændret. Det er svært at se en, man altid har set op til, sygne hen. Nu er jeg blevet mor for min mor. Det kræver tilvænnning, og jeg savner støtte og rådgivning, selvom jeg er stærk psykisk og ved en masse qua mit arbejde og uddannelse," siger Viola Klarskov og tilføjer:

"At være pårørende er et arbejde uden jobbeskrivelse. Det er et job, jeg ikke har søgt, men er blevet nødt til at påtage mig. Og jeg vil gerne hjælpe, men mangler redskaber og viden om hvordan." ●

Bekymrende udvikling for velfærdssamfundet

Pårørende skal være pårørende, og sundhedsfaglige opgaver skal løftes af sygeplejersker og andre sundhedsprofessionelle. Det fastslår Harun Demirtas, 1. næstforperson i Dansk Sygeplejeråd.

Tekst **CHRISTINA SOMMER** · Foto **SØREN SVENDSEN**

Pårørende skal på ingen måde have ansvar for deres kære medicin eller andre plejeopgaver. Det mener 1. næstforperson i Dansk Sygeplejeråd, Harun Demirtas. Han kalder det meget bekymrende, at flere plejeopgaver og mere ansvar i dag havner hos pårørende til ældre syge borgere i kommunerne.

”Udviklingen skal også ses i lyset af, at manglen på sygeplejersker allerede er så stor, at man sætter andre faggrupper til at løse sygeplejerskernes opgaver. Alene det er problematisk. Det er endnu mere alvorligt, at opgaverne også overlades til de pårørende. De risikerer selv at blive syge, og det bringer patientsikkerheden i fare,” siger han.

Hjælp de pårørende

Harun Demirtas kender pårønderollen både professionelt og privat. Han understreger, at pårørende er en vigtig ressource, som kan bidrage med både omsorg og vigtig viden. Og de vil ofte gerne inddrages.

”Jeg har arbejdet med palliation i en kommune, og her er det vigtigt, at de pårørende bliver inddraget, f.eks. til at holde hånd eller tale med den døende – sådan nogle små opgaver, der gør, at de føler sig set og hørt. Men derfra og til at observere

bivirkninger fra medicin eller om familiemedlemmet har smerter. Det er slet ikke rimeligt,” siger han og tilføjer:

”Regeringen vil endda have, at endnu flere behandles hjemme. Det kræver, at der følger ressourcer og faglærte medarbejdere med. Opgaverne skal løses af sygeplejersker og andre sundhedsprofessionelle.”

Harun Demirtas er overbevist om, at mange pårørende selv kan sige til og fra, men ikke alle:

”Her har vi ansvar for at hjælpe de pårørende.”

Pårørende isoleres

Harun Demirtas har kurdiske rødder, hvor der er tradition for, at pårørende selv plejer og passer syge familiemedlemmer hjemme modsat den danske velfærdsstat, hvor sundhedsprofessionelle som udgangspunkt tager sig af syge og gamle mennesker.

”Jeg har set, hvordan pårørende i min familie er endt med at blive isolerede, droppe ud af studier, blive arbejdsløse og syge, fordi de har måttet blive hjemme og passe familiemedlemmer. Udviklingen sætter spørgsmålstegn ved hele vores velfærdssamfund og den sikkerhed, vi tror, vi har.” ●

Intet svar fra KL

Vi ville gerne have interviewet formand for KL's ældre- og sundhedsudvalg, Christina Krzyrosiak Hansen (S), og have forholdt hende kritikken af, at sundhedsfaglige opgaver overlades til pårørende eller ufaglærte medarbejdere, der ikke har forudsætningerne til at udføre dem. Og om det kan være rigtigt, at pårørende overlades med så stort et ansvar med risiko for selv at blive syge.

Det har dog ikke været muligt at få en kommentar trods betænkningstid på fire arbejdsdage.

Kender du de pårørende?

En ny rapport ser på barrierer og muligheder for samarbejde med pårørende til svækkede borgere i hjemmeplejen. Den indeholder anbefalinger til samarbejdet og identificerer fire forskellige typer pårørende. De kan anvendes til inspiration, når plejepersonalet drøfter, hvor meget og hvordan de pårørende kan inddrages.

1

DEN STÆRKE STØTTE

Den stærke støtte bor sammen med borgeren og udviser et stort engagement i plejen.

Vigtigt for den pårørende:

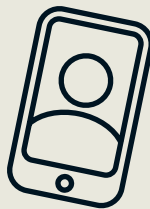
- At opbygge en nær relation til de medarbejdere, der kommer oftest i hjemmet.
- At føle sig inddraget i og have indflydelse på plejen.

Opmærksomhedspunkter for hjemmeplejen:

- Giv oplevelse af, at I lytter og inddrager.
- Anerkend, hvor meget den pårørendes indsats betyder for borgeren.

2

DEN TILBAGETRUKNE

De tilbagetrukne engagerer sig langt mindre i plejen, uanset om de bor hjemme eller ej. Kan skyldes manglende ressourcer eller lyst.

Vigtigt for den pårørende:

- Sikkerhed om, at borgeren får den pleje og hjælp, der er behov for.
- At blive kontaktet, hvis pårørende bør inddrages i eller informeres om noget.

Opmærksomhedspunkter for hjemmeplejen:

- Lav en god forventningsafstemning om, hvad den pårørende ønsker at blive inddraget i.
- Inddrag pårørende på aftalte tidspunkter, f.eks. ved forværringer.

3

DEN TRO VÆBNER PÅ AFSTAND

Den tro væbner på afstand er ligesom den stærke støtte væsentligt engageret i borgers hverdag og pleje. Men bor ikke tæt på og kommer derfor mindre.

Vigtigt for den pårørende:

- Inddragelse i plejen og tilrettelæggelsen.
- Oplevelse af, at medarbejderne kender borgeren og tilrettelægger pleje ud fra borgerens behov og ønsker.

Opmærksomhedspunkter for hjemmeplejen:

- Giv oplevelsen af, at I lytter og inddrager pårørende – er der f.eks. ønsker til kommunikation med hjemmeplejen.
- Anerkend, hvor meget den pårørendes indsats betyder for borgeren.

4

TEAMET

Teamet er et stærkt netværk af f.eks. søskende, der ofte med klar rollefordeling er væsentligt engageret i, at mors eller fars behov opfyldes af plejen.

Vigtigt for de pårørende:

- Hyppig kontakt til hjemmeplejen, bl.a. dialog om borgerens behov.
- Sikkerhed for, at der er styr på aftaler, og at plejen forløber som aftalt.

Opmærksomhedspunkter for hjemmeplejen:

- God forventningsafstemning – hvem ønsker inddragelse i hvad?
- Giv oplevelsen af, at de bliver lyttet til og inddraget.

Kilde: Marselisborg Consulting for Sundhedsstyrelsen: Undersøgelse af samarbejdet mellem pårørende og hjemmeplejen. Rapport. Januar 2023.

Læs hele rapporten med flere detaljer om de fire typer pårørende på sst.dk → Udgivelser → Søg på 'pårørende og hjemmeplejen'.

]] Pårørende er en gave

eHospitalet er Region Sjællands bud på, hvordan udredte og stabile patienter kan færdigbehandles i eget hjem uden at belaste de pårørende. Behandlingen foretages primært af sygeplejersker fra hjemkommunens akutteam eller eHospitalets mobile enhed.

Tekst **CHRISTINA SOMMER** · Foto **CLAUS BECH**

Bornholmeruret i hjørnet af dagligstuen slår otte. Parcelhuskvarteret i den lille by Fjenneslev på Sjælland er kun lige ved at vågne, men 80-årige Jørgen Jørgensen har allerede bekræftet sit cpr-nummer over for sygeplejerske Frederikke Borup Rasmussen, som er kommet på sygeplejebesøg.

Hun har arbejdet i Region Sjællands eHospitals mobile enhed i snart et år. Mest af alt glæder hun sig over, at hun kan arbejde uforstyrret og koncentrere sig fuldt ud om patienten og evt. pårørende.

”Der er ingen klokker, der ringer, og vi bliver hos patienterne, til behandlingen er færdig. Jeg lærer dem godt at kende, og det giver mig også god tid til de pårørende,” siger Frederikke Borup Rasmussen.

”Jeg forventer ikke noget af hverken patient eller pårørende udover en lille plads, hvor mit udstyr kan opbevares rent. De pårørende kan jo selv være syge eller nedslidte,” siger hun.

Glade for bøjler og gardinstænger

Nu står hun ved et stort foldebord i hvid plast, som rummer medicin og udstyr til de to forskellige IV-behandlinger med antibiotika, som Jørgen Jørgensen skal have denne morgen.

”Det er virkelig godt – nogle gange må vi nøjes med et lille hjørne af spisebordet,” siger sygeplejersken, mens hun hænger første pose op i det hjemmelavede dropstativ, der består af familiens sammenklappede smalfilmslærred og en træbøjle.

”Vi er ret glade for bøjler og gardinstænger. Vi har ikke så mange stativer, da vi ikke har fundet den arbejdsmiljømæs-

sige rigtige model endnu, så vi må være kreative.”

”Dejligt at have ham hjemme”

Mens væsken drypper stille og roligt, måler Frederikke Borup Rasmussen bl.a. Jørgen Jørgensens blodtryk og CRP. Pludselig høres der en puslen fra køkkenet. Før sygeplejersken kom, havde Jørgen Jørgensen dækket morgenbord med kaffe og en oste-mad til sin hustru Inger Jørgensen på 79.

Til dagligt klarer ægteparret sig selv, men Inger Jørgensen har sklerose. Hun er faldet mange gange, og efter sit seneste alvorlige hoftebrud er hun afhængig af en rollator. Hun er om nogen glad for, at Jørgen Jørgensen kun var væk i godt en uge pga. den nyrebækkenbetændelse, der sendte ham akut på hospitalet for snart 14 dage siden. Og som han nu bliver færdigbehandlet for i sin dagligstue i regi af eHospitalet.

”Det er så dejligt at have ham hjemme, selvom han skal have medicin tre gange om dagen. Jeg ville ikke kunne besøge ham på hospitalet og kan heller ikke lave aftensmad selv. De er alle sammen så søde, dem der kommer her,” siger Inger Jørgensen, der skal til gymnastik kl. 11 og sætter en ære i selv at holde husets to toiletter rene:

”Men støvsuge - det må Jørgen klare,” siger hun.

Elektronisk stuegang

Første behandling er færdig, og ægteparret tager plads ved spisebordet, hvor Frederikke Borup Rasmussen har rigget sin pc an. Hun får sat næste IV-behandling op. Denne gang vha. en træbøjle på ledningen til spisebordslampen.

Efter lidt tekniske vanskeligheder toner en af eHospitalets læger, Osama Bin Abdullah, frem på skærmen. Patienterne tilbydes elektronisk stuegang ved behov, og lægen begynder med at spørge, hvordan Jørgen Jørgensen har det.

”Fint nok,” lyder svaret.

Han fortæller, at han ikke er svimmel mere og tager den medicin, hjertelægen har ordineret. Frederikke Borup Rasmussen supplerer med morgens målinger, bl.a. et CRP på 10, hvilket ifølge Osama Bin Abdullah er normalt i behandlingsforløb som dette. Og så berører de et andet vigtigt spørgsmål: Får Jørgen Jørgensen drukket nok? Det mener han, selvom han lige før stuegangen fortalte Frederikke Borup Rasmussen, at han ikke fører væskeregnskab længere.

”Men jeg spiser også æbler og appelsiner, det tæller vel også med,” siger han.

Efter 10 minutters tid forlader lægen rummet igen. Antibiotikabehandlingen skal som planlagt fortsætte fire dage endnu.

”Er vi så sikre på, at bakterierne er helt væk?” spørger Inger Jørgensen og fortsætter: ”Han havde jo samme forløb for et års tiden siden?”

”Det skulle de meget gerne være. Og det er så vigtigt, at du husker at drikke nok, Jørgen,” svarer Frederikke Borup Rasmussen.

Pårørende er en kæmpe ressource

Morgenens besøg er et af i alt tre denne dag. Frederikke Borup Rasmussen pakker sit udstyr og sine blå tasker sammen. Ef-

termiddagsbesøget bliver nok med en af regionens paramedicinere, som eHospitalet også samarbejder med, mens en anden sygeplejerske fra den mobile enhed kommer til aften.

”Men vi ses på fredag og i weekenden,” forsikrer hun.

Frederikke Borup Rasmussen fortæller, at hun ind imellem møder pårørende, som er meget involverede i sygdomsforløbet.

”Her gør jeg meget ud af at inddrage dem. Det er en gave, de er en kæmpe ressource. F.eks. kan Inger jo være lidt efter Jørgen og sørge for, at han får drukket nok,” siger hun med et smil, før hun går ud af entredøren til det parcelhus, som Jørgen Jørgensen selv byggede for 51 år siden. ●

Jørgen Jørgensen var glad for tilbuddet om indlæggelse i eget hjem, da han som pårørende til sin kone **Inger Jørgensen** ikke kan være væk fra hjemmet i længere tid.

eHospitalet

eHospitalet har eksisteret siden 2020 som en del af Region Sjællands nære sundhedsvæsen. Det forebygger indlæggelser og rådgiver udredte og stabile patienter med fysiske sygdomme. De kan blive tilbudt et ambulante forløb eller indlæggelse for at blive færdigbehandlet hjemme eller på eHospitalets akutte senge på enkelte plejecentre.

- Vagtlæger, regionale og praktiserende læger kan henvise patienter til eHospitalets læger, der visiterer til indlæggelse.
- eHospitalets læger er behandlingsansvarlige, men behandlingen varetages primært af sygeplejersker fra kommunernes akutteams eller eHospitalets mobile enhed. Den råder over seks biler.
- Daglig kapacitet til 18-22 patienter med tre biler på gaden i hver vagt.
- Varetager antibiotikabehandlinger, væske-, ilt- og smertebehandlinger, blodprøvetagninger og målinger af vitale værdier.
- Patienterne kan kontakte eHospitalets læge 24/7 og sygeplejerskerne i dagtimerne.

Kilde: Hanne Schjøning Nielsen, funktionschef, eHospitalet

HEALTHCARE

making evidence usable

VIL DU SPARE TID PÅ OPLÆRING OG GIVE TRYGHED TIL DE NYE KOLLEGAER?

Nytænkning med et digitalt støttesystem til den kliniske sygepleje!

På hospitalerne og i kommunerne er der en stor udfordring i forhold til rekruttering og fastholdelse af personalet. Ved digital støtte viser du værdsættelse af sygeplejen.

VAR støtter personalet til evidensbaseret dokumentation og praksis:

- Tiden til oplæring og introduktion optimeres, til gavn for både den nyansatte og kollegaer
- 390 evidensbaserede procedurer som løbende bliver opdateret
- Adgang til evidensbaseret og opdateret videnstof, som understøtter alle procedurer

Benyt muligheden for tilrettelæggelse af introduktionsforløb/kurser i vores modul »Mine færdigheder« for den enkelte nyan-
satte. Der gives mulighed for en formativ evaluering og feedback undervejs. De sundhedsfaglige opgaver i afdelingen trænes, med henblik på at medarbejderen kan varetage dem selvstændigt.

Book din demo her:

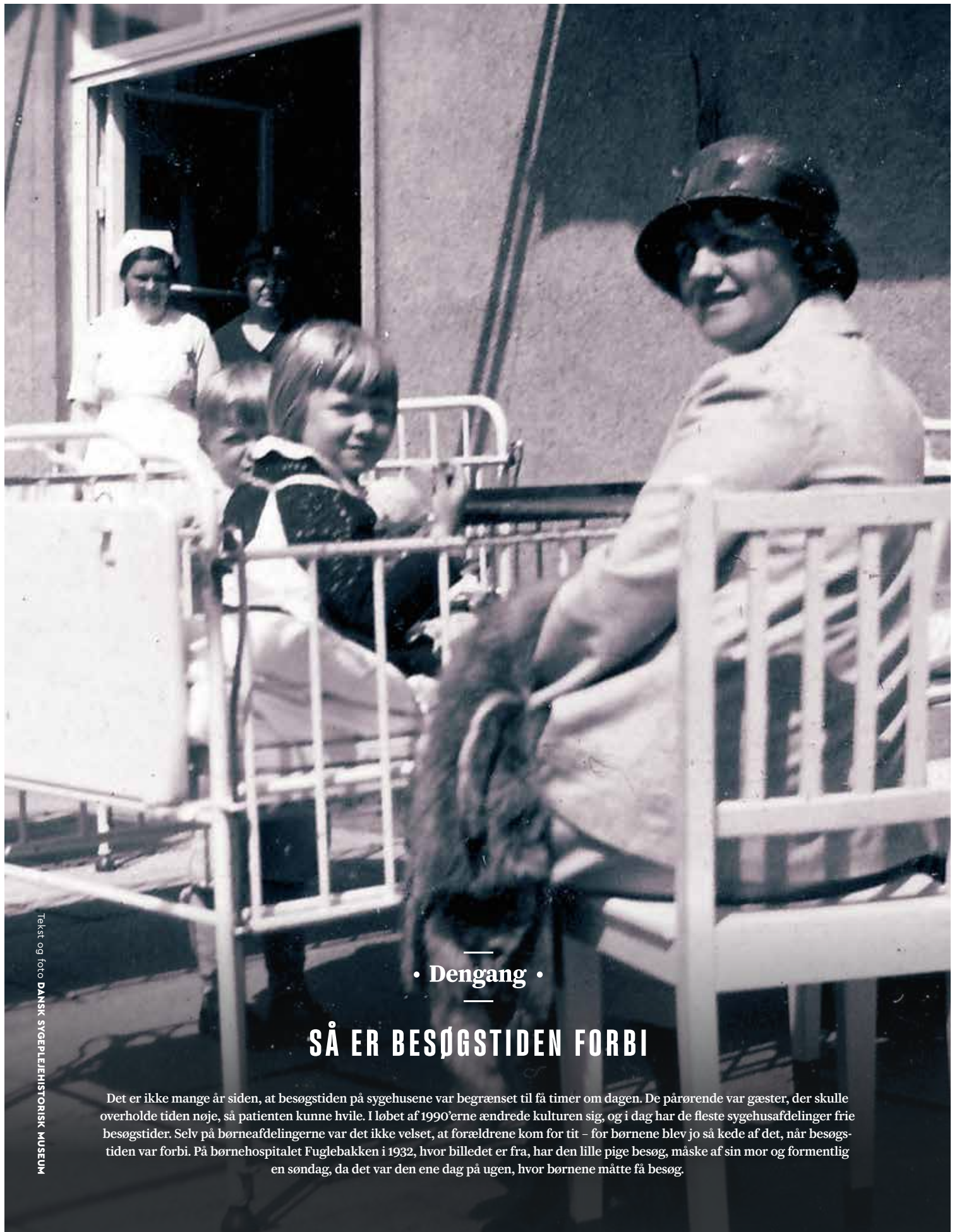
KOM I KONTAKT MED OS!

Claus Lundholm

Nordisk salgschef

+ 45 50 70 04 78

varhealthcare.dk

Tekst og foto: DANSK SYGEPLEJERHISTORISK MUSEUM

• Dengang •

SÅ ER BESØGSTIDEN FORBI

Det er ikke mange år siden, at besøgstiden på sygehusene var begrænset til få timer om dagen. De pårørende var gæster, der skulle overholde tiden nøje, så patienten kunne hvile. I løbet af 1990'erne ændrede kulturen sig, og i dag har de fleste sygehusafdelinger frie besøgstider. Selv på børneafdelingerne var det ikke velset, at forældrene kom for tit – for børnene blev jo så kede af det, når besøgstiden var forbi. På børnehospitalet Fuglebakken i 1932, hvor billedet er fra, har den lille pige besøg, måske af sin mor og formentlig en søndag, da det var den ene dag på ugen, hvor børnene måtte få besøg.

Vi kæmper samme kamp

To britiske sygeplejersker besøgte i februar Hvidovre Hospital for at fortælle om deres lands sundhedskrise og om deres kamp for bedre løn og vilkår. Trods forskellige grader af alvor ser sygeplejerske Marianne Priskorn mange ligheder med situationen i Danmark.

Tekst **MAI RATHJE SKOVGAARD** · Foto **BAX LINDHARDT**

”Det er rart at se farver,” siger Matt Tacey, mens han peger mod de dele af væggene på gangene på Hvidovre Hospitals gastroenhed, som er malet orange. Mel Stewart stemmer i: ”Ja, vores hospitaler i England er meget mere industrielle. Her er virkelig moderne.”

Matt Tacey og Mel Stewart er sygeplejersker i det offentlige sundhedsvæsen i England, og det er let at spore deres forbløffelse og begejstring, da de bliver vist rundt på Hvidovre Hospital. Ikke så få gange udbryder de ”wauw” bare ved synet af de lyse, lange gange, og i den lange forhal stopper Mel Stewart op. Hun tager sin iPhone op af lommen for at tage et billede. ”Det er bare fordi, her er så flot,” smiler hun.

Hver tiende stilling er ubesat

Snakken går lystigt mellem de to britiske sygeplejersker og Marianne Priskorn, der er sygeplejerske og tillidsrepræsentant på Hvidovre Hospital. Det er hende, der har sat dagens møde i stand, og som viser dem rundt på de forskellige afdelinger.

”Her er virkelig rent og moderne,” siger den engelske sygeplejerske Mel Stewart, da hun besøjer Hvidovre Hospital. Hun fotograferer mange arkitektoniske detaljer på sin rundvisning.

Men årsagen til, at de er i Danmark, er ikke specielt munter.

Omkring hver tiende sygeplejerskestilling i det offentlige sundhedsvæsen i Storbritannien er ubesat, lønningerne er ikke fulgt med inflationen og mange sygeplejersker må gå til såkaldte fødevarebanker for at brødføde deres familier.

Det er grundene til at de britiske sygeplejerskers fagbevægelse, Royal College of Nursing (RCN), siden december har organiseret strejker – for første gang i fagbevægelsens over 100 år gamle historie. Matt

Tacey og Mel Stewart er begge engagerede i RCN's kamp for bedre lønninger og vilkår, og det er i den anledning, de er taget til Danmark for at søge støtte og fortælle danske sygeplejersker om deres vilkår.

"Folk risikerer at dø"

På ortopædkirurgisk afdeling står en stue tom, og det giver Marianne Priskorn mulighed for at vise de to britiske sygeplejersker, hvordan en dansk hospitalsstue typisk ser ud. Matt Tacey og Mel Stewart er imponerede over, hvor god plads der er på stuen.

Mel Stewart stiller sig foran den seng, som ikke er der. God plads, eller bare plads, handler ikke om magelighed for en sygeplejerske.

"Jeg kan ikke bevæge mig ordentligt på vores stuer," siger hun.

Hun forklarer, hvor vigtigt det er at kunne komme smidigt rundt, når man, som hende, har med akutpatienter at gøre. Hvor vigtigt det er at kunne komme til instrumenter og bevæge sig ordentlig på stuen i et hurtigt tempo. Hun gestikulerer med armene, som om hun står foran en af sine egne patienter hjemme i England. Hun bliver tydeligt berørt.

"Folk risikerer at dø pga. manglen på plads. Det gør mig så vred," siger hun og tilføjer:

"Jeg stoler 100 pct. på mine kolleger, men jeg ville ikke lade mit eget familiedlem indlægge på det hospital, jeg arbejder på."

Forskellige stadier af samme kamp

Et par håndfulde sygeplejersker kommer én efter én lige så stille ind i et af hospitalets fire auditorier. Det er eftermiddag, og rundvisningen er slut. Marianne Priskorn og de to engelske sygeplejersker har inviteret Hvidovre Hospitals sygeplejersker til at høre et oplæg om det britiske sundhedsvæsens tilstand.

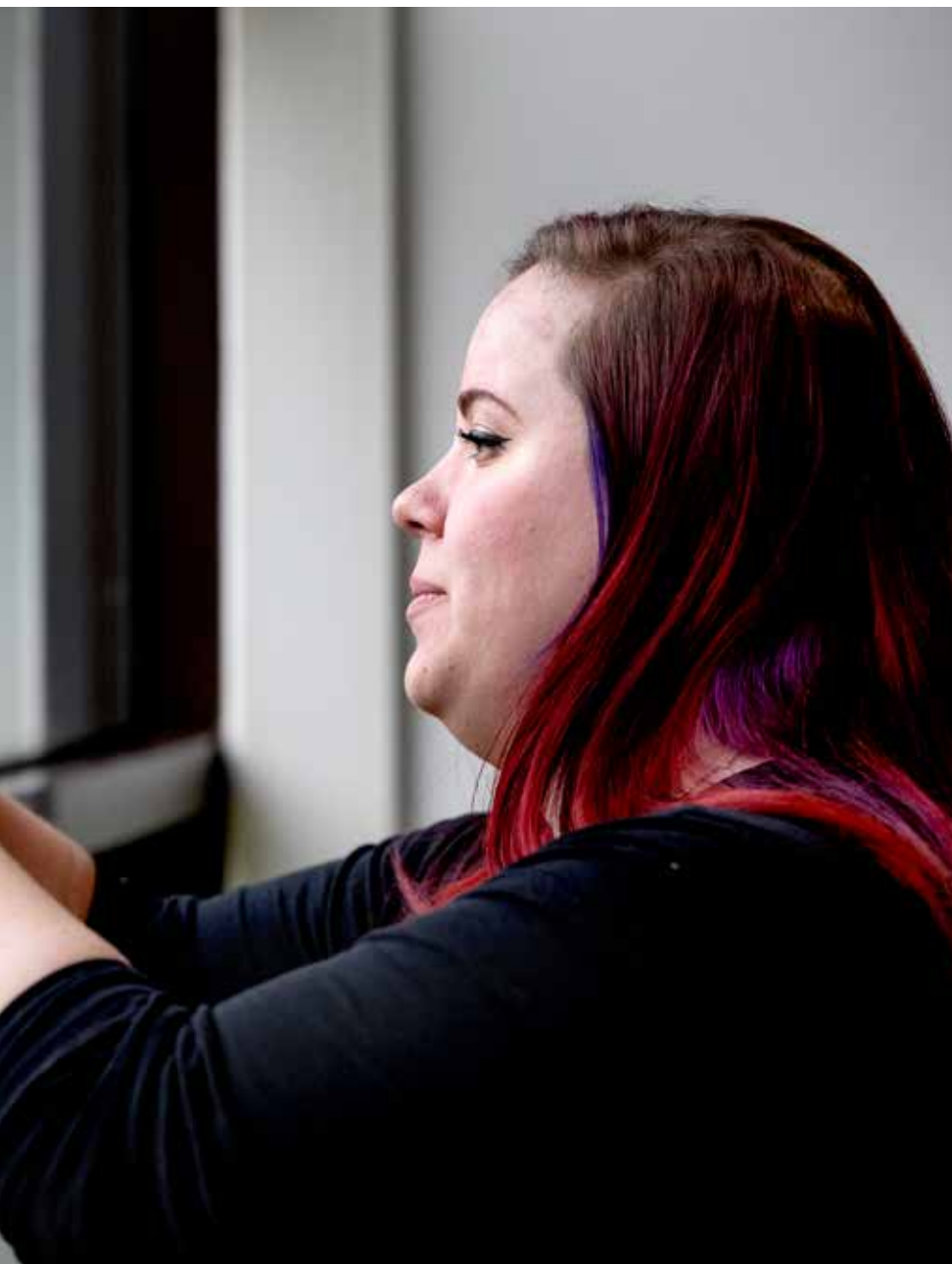
De fleste sygeplejersker ankommer i deres hvide uniformer. Nogle har lige fået fri fra dagvagten, andre kan lige nå oplægget, inden de møder ind på aftenvagt. Alle er de kommet for at høre om deres britiske kollegers situation.

Mel Stewart lægger ud med at anerkende lighederne i de engelske og danske sygeplejerskes aktuelle udfordringer.

"Selvom vi er på to forskellige stadier af kampen, så er det stadig den samme kamp. Det handler om, at løn er vigtigt," slår hun fast.

Hun og Matt Tacey er velforberedte. De gennemgår de faktuelle ting, der ligger forud for den nuværende protest i det britiske sundhedsvæsen. Slideshowets grafer viser en tydelig nedgang i antallet af sygeplejersker gennem de sidste år.

Pga. den konservative regerings implementering af lønloft over de offentlige sygeplejerskers lønninger, er sygeplejerskernes løn ikke steget siden 2008. Den er ikke engang fulgt med inflationen. Tilmed koster uddannelsen penge. Så Matt Tacey

Efter at sygeplejerske Marianne Priskorn har vist de to engelske sygeplejersker Matt Tacey og Mel Stewart rundt på Hvidovre Hospital bytter de t-shirts fra deres fagbevægelser. De har en fælles kamp for bedre løn.

Vi beder ikke om mere, end vi har mistet

MEL STEWART,
engelsk sygeplejerske

forstår godt, hvorfor færre ønsker at uddanne sig som sygeplejerske, og spørger retorisk ud i lokalet:

”Hvorfor skulle man dog ville tage en uddannelse, som sætter en i en gæld, man ikke ville kunne betale tilbage med sin løn?”

Krav om lønstigning på 19 pct.

Den britiske regering har tilbudt sygeplejerskerne en lønstigning på fire til fem pct. RCN kræver en lønstigning på 19 pct., fordi den nuværende inflation er højere

end normalt. Ifølge deres beregninger, vil det give dem en realløn på niveau, med den de havde i 2008.

”Vi beder ikke om mere, end hvad vi har mistet,” siger Mel Stewart.

Mest bekymrede er de over de konsekvenser, de dårlige vilkår har, foruden de økonomiske. De fortæller om patienter med frakturer, der venter i 12 timer på en ambulance, eller bliver sendt til den anden ende af landet. Om ventelister så lange, at syge borgere mister deres job i ventetiden. Om psykisk belastede kolleger, der går grædende fra job hver dag.

Stilheden breder sig i lokalet, mens slides med beretningerne kører over skærmen og taler for sig selv.

Mangel på anerkendelse

Marianne Priskorn er begejstret for dagens besøg. Hun er generelt meget interesseret i sygeplejerskers løn- og

arbejdsvilkår og kampen for lighed i sundhed. Hun understreger, at der ikke er tvivl om, at det engelske sundhedsvæsen er i væsentlig dårligere stand end det danske. Alligevel ser hun mange ligheder.

”Helt grundlæggende handler det om muligheden for at udøve den sygepleje, der skal til for at hjælpe patienterne bedst muligt. Det oplever vi også som en udfordring hver eneste dag, vi går på arbejde,” siger hun.

Hun ser det som et strukturelt problem, der går igen i mange lande: Manglen på anerkendelse af sygeplejersker og underkendelsen af deres værdi.

”Det handler om synet på at være sygeplejerske. Så hvordan får vi gjort vores fag mere attraktivt, så flere unge mennesker vælger at læse til sygeplejerske? Man skal i hvert fald ikke gøre som Storbritannien,” siger hun. ●

Har I bestilt årets krammere?

Nu kan hospitaler og specialklinikker igen ansøge om krammebamser til børn, der skal i behandling eller udredes for alvorlig sygdom. De bløde isbjørne beroliger og trøster små patienter og hjælper læger og sygeplejersker med at gøre noget ekstra for de mindste. Derfor har TrygFonden siden 2007 uddelt mere end 880.000 krammebamser i hele landet.

Ansøg om krammebamser senest 29. marts på
trygfonden.dk/krammebamser

TrygFonden

Interventioner virker: Færre patienter i delirium

Hvordan minimeres antallet af patienter, der går i delirium efter en operation? Det spørgsmål har i over to år drevet klinisk sygeplejespecialist Carsten Michel Pedersen fra Rigshospitalets Hjerteafdeling. Hans forskning i forskellige tiltag begynder at bære frugt.

Tekst **NANA TOFT** · Foto **BAX LINDHARDT**

Hvor mange patienter har en høj angstscore før deres hjerteoperation? Hvor voldsomme er deres smerter, når de bliver mobiliseret efter operation? Hvad er deres oplevelse af tørst? Kvalme? Snurren i fingrene? Svarene er vigtige, da disse faktorer har betydning for, om en patient udvikler delirium efter en operation.

På Rigshospitalets Hjertecenter har forsker og klinisk sygeplejespecialist Carsten Michel Pedersen i over to år ledet forsknings- og kvalitetsprojektet 'SafeBrain, Rigshospitalet', hvis overordnede formål er at undersøge, hvad der skal til for at minimere antallet af patienter, der går i delirium efter en planlagt bypass- og/eller hjerteklapoperation.

Forskningsprojektet undersøger hele 17 forskellige parametre - dog ikke alle på samme tid - der kan have indflydelse på, om en patient udvikler delirium. Godt to år inde i forskningsprojektet har Carsten Michel Pedersen opbygget en omfattende database med materiale fra over 700 patienter. Lige nu er han i gang med tredje

kohorte i studiet SafeBrain3, som bygger videre på SafeBrain1 og 2.

Og noget tyder på, at flere af de foreløbige interventioner virker. Antallet af patienter, der er i delirium, når de dagen efter operationen bliver udskrevet fra opvågningen, er nemlig faldet fra 5 pct. i SafeBrain1 til 1 pct. i SafeBrain2.

Fokus på smerter

Alligevel er det vanskeligt for Carsten Michel Pedersen at være konkret om, hvilke specifikke tiltag, der har været udslagsgivende for de færre patienter i delirium, hvilket er i tråd med international forskning. Den viser, at det ikke er en enkelt faktor som har effekt, men multikomponente sygeplejefaglige interventioner

“Det er svært at måle effekten af den enkelte intervention. Vores patienter er forskellige, reagerer på forskellige måder og udvikler delirium af mange forskellige årsager. Det er komplekst. Men fra international forskning ved vi f.eks., at jo højere angst, smerte og tørstfornemmelse, jo større sandsynlighed for delirium,” forklarer Carsten Michel Pedersen.

“Så det er naturligvis dér, vi har koncentreret flere af vores interventioner.”

Carsten Michel Pedersen fortæller, at de derfor, både under SafeBrain1 og SafeBrain2, målte på, hvor ondt patienterne havde efter deres operation - både ved mobilisering og i hvile - og data viser, at der var færre patienter med en smertescoré på over 7 i SafeBrain2. Carsten Michel Pedersen fremhæver en mere organiseret tilgang til smertelindring:

“Vi valgte at fokusere på afdelingens vejledning for smerte- og kvalmeplan efter SafeBrain1, og personalet bruger den i dag langt mere systematisk, hvilket med al sandsynlighed har reduceret smertescoren.”

Carsten Michel Pedersen fortæller, at på baggrund af patienternes smertescoré blev de opmærksomme på at fortsætte den kontinuerlige smertebehandling via infusionspumpe i længere tid og bruge den til at smertedække de patienter, der havde en høj smertescoré.

“Ind i mellem findes løsningen i det, vi allerede gør. Vi skal bare optimere smertebehandlingen,” siger han og understreger,

↑ Jo højere angst, smerte og tørstfølelse patienterne har, jo større er sandsynligheden for delirium. Det viser international forskning, fortæller klinisk sygeplejespecialist **CARSTEN MICHEL PEDERSEN**

at andelen af patienter, der smertescorer på 7 eller over, fortsat er for høj.

“Vi er gået fra, at 15 pct. af vores patienter havde en smertescore ved mobilisering på 7 eller derover (gennemsnitligt det første døgn efter operation, *red.*) i SafeBrain1 til 12 pct. i SafeBrain2. Det er stadig ikke godt nok, så her i SafeBrain3 er vi begyndt at fokusere på interventioner omkring dræn. Vi ønsker at differentiere, om smerterne er relateret til patienter med dræn, tidspunktet for drænfjernelse og om det gør en forskel at lægge lokalbedøvelse dér, hvor drænene går ind,” siger Carsten Michel Pedersen.

Ord på patienternes angst

Angst er et andet afgørende parameter. Carsten Michel Pedersen forklarer, at

udgangspunktet for de fleste patienter, som skal gennemgå en hjerteoperation, er, at de er bange. Data fra SafeBrain1 viste desuden, at relativt mange havde en angstscore på over 7 både før og efter operationen. En af de efterfølgende interventioner blev derfor, at sygeplejerskerne begyndte at lade patienterne vurdere deres angst på en skala fra 1 til 10 før en operation.

Det initiativ mødte i begyndelsen stor modstand hos personalet. “Det spørger jeg dem ikke om”, “Det gør patienten mere nervøs” og ”Hvad skal vi så stille op?”. Sådan var reaktionerne fra både anæsthesisygeplejersker og læger, da de blev introduceret for idéen.

”Men da vi rent faktisk spurgte en udvalgt patientgruppe efterfølgende, vi-

SAFE BRAIN

- SafeBrain Initiative er et internationalt forsknings- og kvalitetsprojekt, der undersøger, hvad der skal til for at forebygge de komplikationer, der ofte opstår, når en patient har været bedøvet under operation.
- I Danmark hører SafeBrain Initiative formelt set til på Nykøbing Falster Sygehus, men på Hjertecentret på Rigshospitalets Afdeling for Bedøvelse, Operation og Intensiv Behandling har klinisk sygeplejespecialist Carsten Michel Pedersen i over to år også været ansvarlig for projektet. Det er sket i samarbejde med overlæge Vibeke Lind Jørgensen, Rigshospitalet, under navnet SafeBrain, Rigshospitalet.

Læs mere om SafeBrain på www.safebraininitiative.com

SAFE BRAIN, RIGSHOSPITALET

UDVALGTE RESULTATER FRA SAFE BRAIN1 TIL SAFE BRAIN2.

FÆRRE PATIENTER MED DELIRIUM

Data fra SafeBrain1 og SafeBrain2 viser, at færre patienter oplever postoperativ delirium, når de bliver udskrevet fra opvågningen.

FÆRRE POSTOPERATIVE SMERTER

Data fra SafeBrain1 og SafeBrain2 viser, at patienterne oplever færre postoperative smerter – både ved mobilisering og i hvile.

FÆRRE PATIENTER MED KVALME OG OPKAST

Antallet af patienter med kvalme og opkast er faldet fra SafeBrain1 til SafeBrain2.

UÆNDRET OPLEVELSE AF ANGST

Det samme antal patienter har en angstscore på over 7 i SafeBrain1 og 2. Både før og efter operation.

Kilde: SafeBrain, Rigshospitalet

Det er svært at måle effekten af den enkelte intervention, forklarer **CARSTEN MICHEL PEDERSEN**: "Vores patienter er forskellige, reagerer på forskellige måder og udvikler delirium af mange forskellige årsager."

ste det sig, hvor befriende og beroligende det havde været for dem at få lov til at sætte ord på deres angst," siger Carsten Michel Pedersen.

I dag er det helt naturligt for personalet at spørge ind til patienternes angst.

Samtlige medarbejdere i hjerteafdelingen har i begyndelsen af SafeBrain2 desuden været inde over afdelingens eksisterende vejledning til perioperativ forebyggelse, pleje og behandling af angst. Formålet var at understøtte sygeplejerskerne i systematisk at identificere ikke-diagnosticeret præoperativ angst og øge antallet af patienter, der får relevant og individualiseret behandling.

Ved at blive opdateret på vejledningen er medarbejderne i Hjerteafdelingen blevet mere opmærksomme på de forskellige sygeplejefaglige interventioner, som afdelingerne rent faktisk kan tilbyde patienterne. Det var måske gået lidt i glemmebogen. Der er jo alt lige fra muligheden for at tale med en præst til at lytte til musik før og efter en operation," forklarer Carsten Michel Pedersen.

Han understreger, at samtlige informationer i dag bliver formidlet og diskuteret med personalet. De hænger f.eks. synligt på opslagstavler med reflekterende spørgsmål til personalet.

Øget samarbejde mellem hjertecentre

Men hvor både scoren for smerter, kvalme og opkast er reduceret fra SafeBrain1 til 2, lader det til, at de forskellige interventioner ikke har haft samme positive indflydelse på den høje angstscore, der ifølge Carsten Michel Pedersen er "stort set uændret".

Et af de tiltag eller interventioner, der derfor er fokus på i SafeBrain3, er, at nogle af hjertepatienterne i dag bliver set 1-2 måneder før deres operation i et nyt etableret ambulatorium. I stedet for at få samtlige informationer i døgnet før selve operationen, får de dem dermed langt tidligere.

"Jeg kan først se, om det har haft en effekt, når jeg får analyseret på de data, vi samler ind nu her i SafeBrain3. Men mit håb og min forventning er, at hvis

patienterne får mere tid til at fordøje de her mange informationer, så vil de falde ud til en lavere angstscore," konstaterer Carsten Michel Pedersen, der aktuelt er et par måneder inde i SafeBrain3, der har en kohorte af 240 patienter.

Han forventer, at de første resultater af hans analyser tikker ind i efteråret 2023.

Som noget nyt har Rigshospitalet desuden etableret et samarbejde med Aarhus Universitetshospital, så de to hjertecentre kan sammenligne på tværs af interventioner og resultater.

"Vi har fire hjertecentre i Danmark, hvor pleje og behandling er meget forskellig, og hvor vi i langt højere grad burde række ud og lære af hinanden. Målet er jo i sidste ende det samme: At blive klogere på, hvordan vi tilrettelægger den bedste pleje og behandling, der både minimerer længden og sværhedsgraden af delirium og forbedrer patientbehandlingen," pointerer Carsten Michel Pedersen.

Læs også *Trialog om delirium i Fag&Forskning nr. 3/2022* ●

FOKUSPUNKTER FOR SAFE BRAIN1 OG SAFE BRAIN2

SAFE BRAIN1

- Optimering af pleje og behandling for at reducere oplevelsen af postoperativ tørst.
- Optimering af afdelingens vejledning for smerte- og kvalmeplan, herunder infusion af lav-dosis stærkt morfika indtil dræn blev fjernet.
- At styrke opmærksomheden på de anbefalede interventioner, der fremgår af afdelingens vejledning til perioperativ forebyggelse, pleje og behandling af angst.

SAFE BRAIN2

- Data fra SB2 viste, trods interventionerne i SB1, en begrænset reduktion af patienter, der oplever postoperativ tørst.
- Et nyt parameter blev tilføjet, nemlig patienternes oplevelse af snurrende fornemmelse i fingrene.
- I SB2 monitorerede Carsten Michel Pedersen også patienternes tilfredshed med pleje og behandling inden udskrivelse til stamafdeling, da der var en sammenhæng med en følelse af tilfredshed og udvikling af delirium. Området udgik i SB3.

Kilde: Carsten Michel Pedersen / SafeBrain, Rigshospitalet

Flere sygeplejersker vælger skønhedsbranchen

Sygeplejestuderende Laura Søderberg drømmer om en levevej som kosmetisk sygeplejerske. Men vejen dertil kan bære præg af tabu og fordomme.

Tekst **CAROLINE SCHØNBERG** · Foto **MADS CHRISTENSEN**

En pande fri for rynker, fyldige røde læber og markerede kindben. I dag kan man få foretaget kosmetiske behandlinger i alle dele af landet. Det afspejles også i det stigende antal af sygeplejersker, der søger mod skønhedsbranchen.

Tal fra Danmarks Statistik viser, at der i 2021 var 114 autoriserede sygeplejersker, der arbejdede i den private skønhedsbranche. Det er over en fordobling sammenlignet med 2018, hvor antallet lød på 52.

En af de spirende sygeplejersker, der drømmer om en tilværelse som kosmetisk sygeplejerske, er 30-årige Laura Søderberg.

”Jeg havde hele tiden forestillet mig, at jeg skulle læse til sygeplejerske. Men så fandt jeg ud af, at kosmetisk sygeplejerske også var en mulighed,” siger Laura Søderberg.

Livskvalitet på sprøjte

Et halvt års tid inden Laura Søderberg begyndte på sygeplejestudiet i 2021, besøgte hun en kosmetisk klinik. Laura Søderberg havde længe tænkt, at hendes læber var små. Det ville hun gerne gøre noget ved, så hun valgte, at få lavet læberne fyldigere med fillers. Og det var her, i sit møde med den kosmetiske klinik, at Laura Søderberg fik øjnene op for, at jobbet som kosmetisk sygeplejerske var noget for hende.

”Jeg synes, at det er interessant at have fokus på mennesker, der ikke nødvendigvis er syge. Det her med at hjælpe til at forbedre deres livskvalitet og skabe glæde ved brug af kosmetiske behandlinger,” siger Laura Søderberg.

Kosmetiske sygeplejersker arbejder oftest i private klinikker, hvor de eksem-

pelvis laver behandlinger med botox, ikke-permanente fillers og laser. Startlønnen ligger på omkring 35.000 kr., og særligt det økonomiske ser Laura Søderberg som en kæmpe fordel.

”Bedre indtjening er klart en fordel samt muligheden for at være selvstændig og åbne egen klinik. Og så tænker jeg, at mødetiderne er mere regelmæssige sammenlignet med et hospital, hvor man også har weekend- og nattevagter,” siger hun.

Hjælper til egenomsorg

Lotte Evron er lektor på Københavns Professionshøjskole, hvor hun har undervist på sygeplejerskeuddannelsen siden 2014. For tre år siden hørte hun første gang om kosmetiske sygeplejersker, da en studerende fortalte, at han ville arbejde på en kosmetisk klinik.

”Størstedelen af de studerende nævner, at de gerne vil hjælpe andre med at udøve egenomsorg og være den bedste udgave af sig selv,” siger Lotte Evron.

Når Lotte Evron i dag står med et hold på 40 studerende, vurderer hun, at en til to af dem er interesseret i at blive kosmetisk sygeplejerske. Og det skal underviserne, ifølge hende, være mere åbne for at italesætte.

”Der kan også være andre grunde til behandling. Botox kan eksempelvis hjælpe mod migræne eller spændinger. Så der er altså mange aspekter i det kosmetiske, der har med klassisk sygepleje at gøre,” siger hun.

Manglende forståelse

Af frygt for undervisere og medstuderendes reaktioner er Laura Søderberg tilba-

geholden, når snakken falder på, hvilken slags sygeplejerske hun drømmer om at blive. Hun er bange for, de tænker, at hun er overfladisk og sætter hende i bås som en bestemt type.

”Folk virker overraskede, når jeg siger, at jeg vil være kosmetisk sygeplejerske. Jeg

Hvordan bliver man kosmetisk sygeplejerske?

- Uddannelsesforløb foregår typisk på private akademier på de kosmetiske klinikker.
- Et forløb koster 50.000 til 150.000 kr. og varer tre til seks måneder.
- De fleste akademier kræver, at man er uddannet sygeplejerske.
- Man må lave de behandlinger, som man er registreret til i Styrelsen for Patientsikkerheds (STPS) autorisationsregister.
- Der er ingen krav om, at man skal være sundhedsfagligt uddannet for at blive registreret, dog med enkelte undtagelser.
- STPS fastsætter reglerne og står for tilsyn af de registrerede klinikker.

Laura Søderberg bliver ofte mødt med fordomme og undren over, at hun gerne vil arbejde som kosmetisk sygeplejerske

tror, at fordommene bunder i uvidenhed. Helt grundlæggende mangler der forståelse for, at det også er en vej, man kan vælge at gå,” siger Laura Søderberg.

Hvor mange sygeplejerskestuderende, der som Laura Søderberg gerne vil arbejde med kosmetisk sygepleje, er svært at sætte tal på. En del af årsagen kan netop være, at det er tabubelagt og derfor

svært at tale om. Det påpeger underviser Lotte Evron.

”De holder lav profil, fordi de oplever, at man som kosmetisk sygeplejerske ikke bliver set som en ”rigtig” sygeplejerske. Og det vil man jo ikke have, at ens underviser tænker. De vil ses som seriøse,” siger Lotte Evron.

Første gang, Laura Søderberg fortalte

en underviser om sine karriereplaner, var under klinikperioden på 4. semester. Underviseren var Lotte Evron, og Laura Søderberg fortæller, at hun reagerede med interesse og nysgerrighed på området.

”Efter at jeg talte med Lotte Evron, er jeg blevet mere bevidst om, at man ikke behøver at lægge så meget skjul på det,” siger Laura Søderberg. ●

Vejen til kosmetisk sygeplejerske er en jungle

Udbuddet af kosmetiske uddannelser er vanskeligt at navigere i, oplever sygeplejerskestuderende Laura Søderberg. Branche-forening opfordrer kursister til at undersøge deres uddannelsessted grundigt.

Tekst **CAROLINE SCHØNBERG**

Det er svært at finde ud af, hvor man får den bedste uddannelse, når man som sygeplejestuderende Laura Søderberg gerne vil være kosmetisk sygeplejerske. Laura Søderberg mener, at retningslinjerne for, hvordan man bliver kosmetisk sygeplejerske, bør være tydeligere. Både indhold og længde varierer nemlig fra forløb til forløb.

”Man kan gøre rigtig meget skade på folks ansigter, hvis man ikke er uddannet ordentligt. I værste fald kan klienten blive blind, få varig føleforstyrrelse eller infektion,” siger Laura Søderberg og fortsætter:

”Så det kræver, at nogle sikrer, at man har de rette kompetencer, inden man har sig ud i det.”

Uddannelsen tages typisk gennem private akademier på de kosmetiske klinikker. Her koster et uddannelsesforløb alt imellem 50.000 og 150.000 kr. og strækker sig over tre til seks måneder.

Lægens ansvar

I Brancheforeningen for Kosmetiske Klinikker nikker de genkendende til, at det som ny i branchen kan være svært at na-

vigere i, hvor og hvordan man bliver kosmetisk sygeplejerske.

”Vi skal ikke centralisere registreringskurser for enhver pris. Vi ser dog gerne, at kvaliteten højnes, og at man som kursist har nemmere ved at navigere i, hvor man vælger at få sin registrering. Så man sikrer sig, at der er et ordentligt fagligt indhold, man efterfølgende kan gå ud og få et job på og derved tilegne sig praktisk erfaring,” siger formanden Sarah Crone.

Det er dog ikke et krav, at man skal være sundhedsfagligt uddannet for at blive kosmetisk sygeplejerske. Ifølge bekendtgørelsen om kosmetisk behandling skal man have gennemført 20 superviserede behandlinger, før man kan blive registreret i Styrelsen for Patientsikkerhedsregister. Desuden skal man registreres i en klinik med en tilknyttet læge, som har ansvaret for, at behandlingerne bliver udført i overensstemmelse med de gældende regler.

Til ønsket om øget transparens udtaler Styrelsen for Patientsikkerhed i et skriftligt svar:

”Det er lægens ansvar, at medhjælpen

3 gode råd

til valg af forløb fra Sarah Crone, formand for Brancheforeningen for Kosmetiske Klinikker.

1.

”Pris er lig med kvalitet. Er prisen for god til at være sand, så er det nok tilfældet.”

2.

”Undersøg uddannelsesstedet grundigt, snak med dem og stil spørgsmål.”

3.

”Følg en ansat på stedet for en dag. Det er rart at se, om kemi og forventninger matcher.”

foretager patientsikker behandling på lægens delegation. Vores registreringsordning er ikke en godkendelsesordning, hvor vi godkender den enkelte medhjælps faglige niveau og kvalitetsstempler dette. En egentlig statslig og herved formaliseret uddannelse som kosmetisk sygeplejerske er derfor ikke påkrævet af hensyn til patientsikkerheden, men kan muligvis være hensigtsmæssig af andre grunde.” ●

Læs om vores
MDR-certificering her

Tag patienten med dig på din smartphone

Ascom Healthcare Platform sikrer overblik, så de rette klinikere får de rette informationer og alarmer på rette tidspunkt.

Ascom Healthcare Platform er smart, digital teknologi udviklet med det formål at indsamle patientkritisk data fra forskellige kliniske systemer samt medicoteknisk udstyr – og at prioritere informationerne, så de bliver tilgængelige for de rette klinikere i en konkret arbejdssituation. Lyder det lige lovlig teknisk?

Så lad os forklare det sådan her: Ascom Healthcare Platform omsætter data i handlinger, så du som kliniker får det fulde overblik over dine patienter. Samtidig smidiggør systemet arbejdsgange, minimerer unødvendige skridt og giver dig færre forstyrrelser – og du skal kun registrere og hente data ét sted. Desuden understøtter platformen mobile arbejdsgange, så du kan have patienten med dig overalt. Stadig en smule for teknisk?

Godt, så lad os prøve igen: Med Ascom Healthcare Platform får du større overblik, som sikrer en tryk patientbehandling og et velkomment pusterum – samtidig med at du bruger dine kompetencer til det du er bedst til. Og det er vel det, det hele handler om?

Opgør med traditionel videnskabsteori

Forfriskende med en ny bog, der tager et opgør med de traditionelle bøger, der giver en gængs fremstilling af videnskabsteorier. Bogen adskiller sig ved, at forfatterne viser videnskabs-teoriernes relevans ift. deres anvendelse i projekter.

I hvert kapitel tages læseren i hånden med indledende og afsluttede refleksionsspørgsmål, der hjælper én med at holde et fokus på de videnskabsteoretiske aspekter. På samme måde inddrages cases, der sættes i spil med forfatternes teoretiske refleksioner. Denne fremgangsmåde skaber mere luft i en ellers tung tekst.

Bogens primære målgruppe er sygeplejestuderende, og der henvises bl.a. også til bekendtgørelsen for sygeplejerskeuddannelsen for at vise kravene til indsigt i og relevansen af videnskabsteori.

Bogen vinder ved en ensartet strukturel og systematisk fremstilling af stoffet blandet med en teoretisk fremstilling af relevante begreber og refleksioner herover.

Der forekommer overlap i kapitlernes indledende refleksionsspørgsmål. F.eks. stilles spørgsmålene i både kapitel 1 og 2 ”hvad er videnskabsteori?”, og i kapitel 1 spørges til ”hvordan kan videnskabsteori bidrage til indsigt i sygepleje?”, mens kapitel 2 spørger til ”hvilke videnskabs-

🎯 Bogen vinder ved en ensartet strukturel og systematisk fremstilling af stoffet.

teoretiske traditioner og positioner der kan bidrage til udvikling af sygeplejen?”

Som læser kan det lyde som om, man vil de samme ting, men blot veksler med ordene.

De videnskabsteoretiske positioner fremstil-

Diana Schack Toft, Susanne Dau
(red.)

**VIDENSKABSTEORETISKE
PERSPEKTIVER PÅ SYGEPLEJE-
PRAKSIS**

Gads Forlag 2022
140 sider - 269,95 kr.

les bl.a. i kapitel 2 i et let forståeligt sprog, men det er et ambitiøst projekt at ville rumme så mange positioner på så lidt plads, som f.eks. positivisme, kritisk rationalisme, hermeneutik, fænomenologi, kritisk teori og socialkonstruktivisme. Konsekvensen er, at de enkelte positioner udfoldes i mindre grad. Derimod er det bogens intention, at man efter de første introducerende kapitler får udbygget sin videnskabsteoretiske viden i de efterfølgende kapitler.

Balancen mellem at sætte læseren ind i de enkelte forfatteres forskningsprojekter i kapitlerne 3-8 og bogens erklærede formål med at sygeplejestuderende skal tilegne sig en større videnskabsteoretisk viden, kan virke lidt skæv. Forfatterne bruger forholdsvis meget plads på formidling af deres projekters baggrund og sted frem for at udnytte muligheden til at reflektere over videnskabsteoriene.

Forskningsformidling fylder forholdsvis meget i kapitlerne, og som læser havde jeg foretrukket mindre indsigt i projekterne for til gengæld at have mere fokus på at belyse de videnskabsteoretiske positioner. Eksempelvis bliver det ikke helt klart, hvordan den hermeneutiske cirkel helt konkret tages i anvendelse i en analytisk proces af empirisk materiale.

*Kim Jørgensen, adjunkt, ph.d.
Aarhus Universitet, Health sektion for sygepleje*

Hjælp til mødet med det sorgramte barn

Atle Dyregrov, Martin Lytje
HÅNDBOG I BØRNS SORG
Dafolo Forlag 2022
224 sider – 279,95 kr.

Praksisnær hjælp til sygeplejersker og familiemedlemmer der støder på sorgramte børn. Forfatterne har mange års erfaring inden for børn og sorg, og det bærer bogen præg af – forstået som et godt format og en ubesværet vekslen mellem eksempler fra praksis, citater fra børn og ny videnskabelig forskning.

Forskellige faktorer kan spille ind på, hvordan vi skal møde børn – alt efter dødsfaldets årsag, alder og måske køn. Bogen kommer til at smitte af på min praksis som sundhedsplejerske, hvor jeg bl.a. kommer til at anvende ny viden om ”sorgpåmindere” i form af steder eller ting, der påmindrer om den afdøde, eller begrebet ”fremtidspessimisme” i mødet med unge, der ikke trives.

De 14 praksisnære råd kan umiddelbart synes banale, men når de udfoldes, sker det i et sprog og en tone, der inspirerer og virker meningsfuld. Interessant og vigtig viden, at piger ”internaliserer” sorgen mere end drenge. Selvom piger reagerer stærkest og med flest ord, kommer de sig ikke altid lettere over et voldsomt dødsfald.

Ligeledes kan bogen danne grundlag for refleksioner over sygeplejerspraksis, når vi f.eks. har viden om, at det først er fra 7-årsalderen, at børn forstår, at døden er uundgåelig og universel, og det sorgramte barn er 6 år. Håndbogen kan læses i dag og bruges i morgen – i mødet med det sorgramte barn.

Anja Kreutzmann, sundhedsplejerske, MSP, Ballerup Kommune, bestyrelsesmedlem i FS10

Børn og unges mentale sundhed – på 80 sider

Anne A.E. Thorup
HVORDAN STYRKER VI BØRN OG UNGES MENTALE SUNDHED?
Informations Forlag 2022
88 sider – 49,95 kr.

Bogen er en lille debatbog – et indspark i debatten om børn og unges mentale sundhed. Den indgår i serien Moderne ideer, som tager tidens største udfordringer op til overvejelse. Hvordan forholder vi os til dem, og kan vi tænke og handle anderledes i forhold til de problemer, vi står i?

Forfatteren Anne E. Thorup er professor i børne- og ungdomspsykiatri på Københavns Universitet og har mange års klinisk erfaring fra arbejdet i psykiatrien med børn og unge og ikke mindst deres familier.

Bogen er en Maggi-terning – et sammenkog af de problemstillinger, som omgærder børn og unges mentale sundhed i dagens moderne samfund. En hurtig, men alligevel nuanceret og grundig gennemgang af problemerne og med et fagligt kvalificeret bud på løsninger. Løsninger, som ikke kun skal findes i børne- og ungdomspsykiatrien, men lige så meget uden for denne i skoler, klubber, familier m.m. Løsninger, som ikke kun er målrettet den enkelte, men i lige så høj grad med et forebyggende sigte på alle børn og unge.

Debatten om børn og unges psykiske trivsel får her et virkeligt kvalificeret fagligt indlæg, som mange sygeplejersker, der arbejder med børn og unge, vil have glæde af at læse. Og så vil jeg ønske, at politikere og samfundsdebattører giver sig tid til at læse med.

Sanne Lemcke, klinisk sygeplejespecialist, MPH, ph.d. Aarhus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Forskningsafsnittet

Det gode og det onde

HELLE MATHIASSEN
Sygeplejerske, stråleterapeut, afdelingen for kræftbehandling, stråleterapien Herlev Hospital og formand for Fagligt Selskab for Kræftsyegeplejersker.

Tekst **MICHAEL HOLBEK**

HVAD LÆSER DU LIGE NU?

”Åsa Larssons 'Som offer til molok', bind 5 i krimiserien om Rebecka Martinsson.”

HVORDAN HAR DEN INSPIRERET DIG?

”Jeg elsker at læse krimier, det er en god måde at koble af på. I bogen fortæller en af personerne, hvordan det er at sidde og våge over et døende menneske. Hun siger: ”Jeg sidder selv med min mor, der er ved at dø. Indimellem ønsker jeg bare, at det må gå hurtigt, så jeg kan komme væk fra Kurravaara. Og fra hende. Man har vel grund til at være vred. Men ved du hvad, livet er så skide kort.” Og med tanke på de pårørende, som lider af ventesorg, synes jeg, det er en super sætning. For vores liv er væk, før vi ved af det.”

HVILKEN BOG BURDE ALLE SYGEPLEJERSKER LÆSE - OG HVORFOR?

”Fredrik Backmans roman 'Bjørneby'. Den handler om kønsopfattelse, sammenhold, afpresning, seksualitet, ungdom, forældre og det værste, som kunne ske for ens børn. For mig var der så meget genkendeligt fra egen opvækst og overgang fra barn til voksen, at jeg både kunne grine og græde. Han er en utrolig menneskekender og god til at beskrive både det gode og det onde.”

HVILKEN BOG FIK DU ALDRIG LÆST HELT TIL ENDE?

”Jeg opgiver normalt ikke bøger, men siden jeg gik i gang med 'Macbeth' af Jo Nesbø, har jeg nået at læse fire andre bøger.”

FAGREDAKTØRENS UDVALGTE

Ilse Sand

HJÆLP DINE NÆRMESTE
- sådan støtter du med samtaler, der virker

Dansk Psykologisk Forlag 2022
200 sider - 249,95 kr.

Cecilies mand, Hans, har det dårligt på sin arbejdsplads. Når han kommer hjem, er han som regel i trist humør. Hun fornemmer, hvor svært han har det og lytter tålmodigt dag efter dag, mens hun bebrejder sig selv, at hun nogle gange bare ønsker, at han slet ikke kommer hjem og forstyrrer hende med alle sine beklagelser. Hans bruger Cecilie som ventil frem for hjælp til at skabe den tiltrængte fornyelse. Bogen er fyldt med redskaber og øvelser til hjælpsomme samtaler, når krisen rammer, og man gerne vil stille frugtbare spørgsmål, sige til og fra og håndtere skam og angst. Bogen er målrettet alle, men med henvisning til hvornår de professionelle skal ind i billedet. Relevant og brugbar også for sundhedsprofessionelle.

Lise Andersen

SKOVEN I HERCEGOVINA

Brændpunktet 2022
207 sider - 249,95 kr.

Sundhedsplejersken Lise Andersen er forfatteren bag Grønlands-trilogien 'Ravnen flyver lavt', 'Hudens tynde is', 'Når snefnug danser' samt den seneste novellesamling 'Elias og Munin'.

Romanen 'Skoven i Hercegovina' foregår Danmark. Omdrejningspunktet er den PTSD-ramte Kasper, som tidligere har været soldat i Bosnien-Hercegovina. Kasper og Sofie møder hinanden i en moden alder og flytter sammen på et tidspunkt, hvor Kasper er i bedring og i job som gym-

nasielærer igen. Men de uhyrlige ting han har oplevet, vender i stigende grad tilbage. Gentagne mareridt, veteranhjem, indlæggelser og dagligdagens mange udfordringer, når hjernen er alert 24/7, udfordrer parforholdet og går ud over børnene. Som en bombe der kan eksplodere, hvornår det skal være.

Michael Ignatieff

OM TRØST

- at finde lindring i svære tider

Kristeligt Dagblads Forlag 2022
320 sider - 249,95 kr.

Kunsten at finde håbet og livsmod gennem trøst. Når vi mister én, vi elsker, når vi lider nederlag, eller når katastrofen rammer, leder vi efter trøst. Hvordan trøster vi os selv og andre i en tid uden eller med begrænset tro? Når det er håbløst at leve videre uden et elsket barn, eller snart at skulle møde døden efter lang tids sygdom? Forfatteren, som er professor og historiker, tegner en række levende portrætter af forfattere og kunstnere om at tage skæbnen på sig, når alt ser sort ud, og hvordan de bliver inspireret og genfinder håb og livsmod gennem kunstens, filosofiens, musikkens, kærlighedens og venskabs helende kraft. 'Om trøst' er en skattekasse af lærde og trøstende tanker, der gennem portrætter bringes videre til læseren via historiske mænd og kvinder, som alle kæmpede for at finde trøst i svære tider. Bogen henvender sig til læsere med filosofisk interesse for emnet samt mennesker som søger lindring for sorg gennem litteraturen.

maj

Forebyg udbrændthed

Anne-Mette Sohn Jensen

OMSORGSTRÆTHED
- SYV FOREBYGGENDE PRINCIPPER

Akademisk Forlag 2022
240 sider - 299,95 kr.

At læse bogen er ikke nok, står der i indledningen, og det kan anmelderen kun være enig i. Hvis omsorgstræthed skal forebygges, så må samtalen herom bredes ud i den daglige praksis.

Bogen henvender sig til omsorgsprofessionelle, hvis arbejdsliv består af følelsesmæssige belastninger, og hvor tempoet kan være så højt, at der måske ikke er den fornødne tid til omsorg.

Forfatteren giver en velunderbygget beskrivelse af faktorer, der kan føre til omsorgstræthed. Beskrivelsen indeholder mange praksiseksempler, som følges op med øvelser, hvor *compassion* spiller en central rolle. *Compassion* forstået som en følsomhed over for egen og andres lidelse med et dybtfølt ønske om at lindre smerten.

Øvelserne bidrager bl.a. til at udvide ens kapacitet til at rumme det, der er vanskeligt, både for én selv og andre. Forfatteren understreger, at *compassion* er én blandt flere andre måder at adressere omsorgstræthed på og den linse, hun ser verden igennem.

Gennem syv principper, som hvert er blevet tildelt et kapitel, ledes læseren fra en grundig begrebsafklaring frem mod en nuanceret indsigt i omsorgstræthedens mange facetter med eksempler på *compassion* som bidrag til et bæredygtigt arbejdsliv.

Som læser er jeg fra begyndelse til slutning i selskab med en forfatter, der opleves at have et genuint ønske om, at du og jeg får et godt arbejdsliv.

Sproget flyder let, læseren omtales som "du" og tonen er kærlig og *compassioneret*. Målet med bogen er at brede viden om og træning i *compassion* ud i praksis. Med perspektiver på, hvordan medarbejdere sammen med ledere og organisationer kan forebygge omsorgstræthed. Et ambitiøst mål, hvad træningselementet angår, når man tænker på, hvor svært det kan være at ændre adfærd. Dette til trods, er en veloplyst interesse for at forebygge omsorgstræthed via *compassion* blevet vakt.

Dorte Buxbom Villadsen, lektor, cand.cur., MIL, UC SYD, Sygeplejerskeuddannelse i Esbjerg

Varme hænder bidrager positivt til ledelsesarbejdet

Irit Bach Nielsen trækker på sine erfaringer fra sygeplejen og en HD-uddannelse, når hun i dag arbejder strategisk med den organisatoriske og ledelsesmæssige ramme for digitaliseringen af sundhedsvæsenet i Region Hovedstaden.

Tekst: Christian Rahbek / Foto: Kristian Holm

"Selvom jeg ikke længere har min daglige gang på en hospitalsafdeling, har jeg gavn af min uddannelse som sygeplejerske og mere end 10 års erfaring fra sygeplejen. Det betyder meget, at jeg forstår, hvordan virkeligheden er på hospitalerne, når jeg i dag er med til at rådgive ledelsen i Center for IT og Medicoteknologi (CIMT) omkring, hvordan vi organisatorisk og ledelsesmæssigt arbejder bedst muligt med den fortsatte digitalisering af sundhedsvæsenet", fortæller Irit Bach Nielsen, der er forandringskonsulent hos CIMT, Region Hovedstaden.

Irit Bach Nielsen arbejder i en stabsfunktion, der har til opgave at hjælpe ledelsen med strategiske beslutninger om, hvordan CIMT som organisation skal arbejde og samarbejde med hospitalerne, der er CIMT's kunder. Den tætte kobling til klinikken er et væsentligt omdrejningspunkt i den måde CIMT udfører sine opgaver på i tæt samspil med slutbrugerne.

Nødvendig med mere viden

Irit Bach Niensens jobfunktion kræver viden, forståelse og overblik på et niveau, som hun ikke havde tidligere. Derfor har hun suppleret sin sygeplejerskeuddannelse med et lag nye kompetencer gennem en HD-uddannelse på Copenhagen Business School (CBS).

"Mange smarte IT-løsninger og medicoudstyr er kommet til verden i lukkede specialmiljøer med et snævert medicinsk mål for øje uden blik for, hvordan det kan fungere på tværs af sundhedsvæsenet. Digitale løsninger skal ikke være et mål i sig selv, men integreres og tilpasses virkeligheden, så de bedst muligt styrker sundheden i bredeste samfundsmæssige forstand", forklarer hun.

Helt nye kompetencer

Irit Bach Nielsen valgte HD-uddannelsen, fordi en chef under en MUS-samtale så det som en god mulighed for at komme videre med karrieren.

"Jeg var selv af den opfattelse, at jeg skulle dygtiggøre mig yderligere på de områder, jeg allerede havde forstand på. Men min chef åbnede mine øjne for, at det var bedre at gå efter kompetencer, som ikke lå i forlængelse af, men udenfor min sundhedsfaglige værktøjskasse", siger hun.

Det endte med, at Irit Bach Nielsen lavede sin egen test af HD-uddannelserne ved at gennemføre et enkelt kursus, som der også er mulighed for på CBS HD. Det gik godt, for siden har hun gennemført HD1-uddannelsen og efterfølgende suppleret med en HD2 i Organisation og ledelse.

"Det har været afgørende for, at jeg kan bestride det job, jeg har i dag. Jeg skal vide noget om organisation, virksomhedsstrukturer, strategiudvikling og eksekvering af strategierne. Og det har jeg lært på HD-uddannelsen", siger hun.

Brug for flere af min slags

Irit Bach Nielsen har hos CIMT blandt andet været med til at søsætte 'Min sundhedsplatform' i Region Hovedstaden og Region Sjælland og bidraget til, at andre nye digitale sundhedssystemer dels bliver funktionelle for hospitalpersonalet og dels bliver til størst mulig gavn for patienterne.

Hun vurderer, at der vil være mange jobs i sundhedsvæsenet til sygeplejersker, der bygger nye kompetencer ovenpå deres sygeplejefaglige uddannelse.

"Det er vigtigt, at der i den strategiske beslutningsproces er input med fra de varme hænder. Derfor ser jeg det som en styrke, at flere med min profil er til stede i stillinger i og omkring ledelserne på hospitalerne og virksomheder som eksempelvis CIMT. Jeg kan kun opfordre til, at flere videreuddanner sig. Og HD-uddannelserne er en rigtig god mulighed", slutter hun.

Læs mere om CBS HD på hd.cbs.dk

CBS HD

Sygeplejersken

”

HVOR SKAL PENGENE KOMME FRA, HVIS JEG BLIVER SYG?

Inflation og krise betyder, at fire ud af 10 danskere mærker et tydeligt pres på deres privatøkonomi. Rie Frederiksen er én af dem. Selvom hun arbejder på fuld tid som sygeplejerske og sparer, hvor hun kan, har hun svært ved at få pengene til at række.

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI** · Foto **BAX LINDHARDT**

L yden af gøen akkompagnerer klokken toner, når man ringer på hos Rie Frederiksen i Gilleleje, men velkomsten er varm og logrende. Udefra ser førstesalslejligheden lille ud, men indenfor er der både hyggeligt og lidt mere rummeligt end forventet. Kvadratmeterne er ikke prangende, men store nok til to mennesker og en lille hund.

”Jeg er glad for at bo her, men huslejen sluger en stor del af min løn,” fortæller Rie Frederiksen, imens hun hælder varmt vand i de hvide kopper, hun har stillet frem på spisebordet ved siden af en håndfuld tebreve.

”På et tidspunkt rådede min bankrådgiver mig kraftigt til at købe i stedet for at

leje, men da vi kiggede på tallene, kunne jeg kun få lov til at låne til et sommerhus. Mit rådighedsbeløb var ikke stort nok til mere,” siger Rie Frederiksen, imens hun sætter sig på én af de fire spise stole i det lille køkkenalrum.

Da hun ikke kunne låne i banken, blev hun boende i lejligheden sammen med sin 17-årige datter. Det betaler hun 11.460 kr. for om måneden – inklusive varme og el.

Indhug i opsparingen

Rie Frederiksen passer sit arbejde som sygeplejerske på Psykiatrisk Center Nordsjælland 37 timer om ugen. Lønnen hed-

der ca. 40.000 kr. om måneden, med omtrent 26.800 kr. udbetalt i januar.

Alligevel oplever hun, at pengene ikke slår til.

”Jeg har skåret alle steder, jeg synes, jeg kan skære, men jeg gør indhug i min opsparing hver eneste måned. Jeg klarer mig fint, fordi jeg har lidt at tære på, men de penge, jeg har lagt til side, holder jo ikke evigt,” siger Rie Frederiksen.

Derfor vil hun gerne spare endnu mere, end hun gør i forvejen. Hun forsøger ellers at være opfindsom. På stuebordet i sofahjørnet med den grå sofa ligger der f.eks. biblioteksbøger, som nu gør det ud for un-

”Jeg klarer mig takket være min opsparing, men måske kommer jeg til at skulle prioritere anderledes,” siger Rie Frederiksen, der bl.a. overvejer at flytte til Norge.

derholdning. På den måde kan hun spare penge på både bogkøb og strøm til tv'et.

”Jeg vil også gerne have en lavere husleje og er også skrevet op flere steder, men billige lejligheder hænger ikke ligefrem på træerne. Jeg skal jo nærmest til Lolland, hvis jeg skal leje billigt og så får jeg lidt langt til arbejde,” siger Rie Frederiksen.

Fire ud af 10 er presset

Hendes situation er ikke unik. Inflation og tilhørende krise har påvirket økonomien i mange danske hjem, og ikke kun hos de lavest lønnede i samfundet.

Ifølge en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd fra oktober sidste år mærker fire ud af 10 danskere et tydeligt pres på deres privatøkonomi. Selvom inflationen de seneste måneder er faldet igen, er der stadig langt ned til bedre tiders prisniveauer. En almindelig børnefamilie skal ifølge økonomernes beregninger således bruge 36.000 kr. mere i år for at købe de samme varer og tjenester som sidste år.

Som enlig mor kan Rie Frederiksen klart mærke, hvordan udviklingen har udhulet hendes økonomiske fundament. Derfor har hun spændt livremmen ind.

”Frier, oplevelser, nyt tøj, nye møbler,

selvom nogle trænger til at blive skiftet ud, alt slags fryns – det hele er skåret væk. Jeg cykler i stedet for at tage bilen, når jeg skal handle, og jeg køber f.eks. sjældent økologisk, selvom det var noget, jeg plejede at prioritere. Vi har ikke meget mad liggende i køleskabet mere, og vi spiser rub og stub,” siger hun.

Overvejer at tage til Norge

Rie Frederiksen understreger, at hun ikke mener, folk skal have ondt af hende. Men

”

Før kunne jeg måske tage på ferie med min datter, men jeg arbejdede også konstant.

Rie Frederiksen

hun kan ikke lade være med at føle sig en smule afmægtig – og fortørnet.

”Jeg synes jo, at der er noget helt galt, når jeg som sygeplejerske på fuld tid ikke har plads til andet end overlevelse i mit budget, selvom jeg har gjort, hvad jeg kan for at spare. Jeg får intet sparet op, tværtimod,” siger Rie Frederiksen.

Hun vil dog ikke udelukkende give den økonomiske krise skylden.

”Inflationen har gjort det hele meget værre, men jeg mener, at udhulingen af lønnen begyndte for flere år siden. Før krisen havde jeg måske nok råd til at tage på ferie med min datter og kunne lægge penge til side, men jeg arbejdede også konstant for at få råderum til det,” siger Rie Frederiksen.

Hun tager ikke længere ekstra vagter på jobbet, for hun kan ikke holde til det. At arbejde så meget var for opslidende for krop og sind. Nu savner Rie Frederiksen i stedet gode råd til, hvordan hun ellers kan få enderne til at mødes. Hendes største frygt er, at hun bliver syg og uarbejdsdygtig.

”Hvis det sker, hvor skal pengene så komme fra? Så er jeg på den. Men om et års tid slipper min opsparing op, hvis det fortsætter sådan her. Så bliver jeg nødt til at træffe nogle valg. Måske ender jeg med at tage til Norge, hvor jeg kan oppebære en bedre løn. Måske søger jeg helt væk fra

sygeplejen og finder mig et bedre lønnet arbejde,” siger hun.

Privatøkonom: Ring til dit teleselskab

Det kan være svært at spare yderligere, hvis man allerede synes, man har skåret ind til benet. Derfor har Rie Frederiksen givet tilladelse til, at privatøkonom og chefanalytiker hos Danske Bank, Louise Aggerstrøm Hansen, kaster et blik på hendes månedsbudget og giver nogle gode råd til, hvor hun kan spare.

Umiddelbart er der ingen poster, der stikker ud.

”Der er ikke noget ved Ries månedsbudget, der får mig til at tænke, at hér er det oplagt for hende at sætte ind. På den måde ser det jo fornuftigt ud. Alligevel kan der være steder, hvor hun måske kan skrue lidt,” siger Louise Aggerstrøm Hansen.

Hun peger på bl.a. tv-pakke, telefoni, internettet og forsikringer som poster, hvor der måske kan være penge at hente.

”Jeg er selv sådan én, der ofte ringer til

Rie Frederiksen forsøger at spare, hvor hun kan. Hun låner bl.a. bøger på biblioteket i stedet for at købe, og tager cyklen i stedet for bilen, når hun skal købe ind.

FÅ PENGENE TIL AT RÆKKE

LOUISE AGGERSTRØM HANSEN, privatøkonom og chefanalytiker i Danske Bank, giver her tre gode råd til, hvordan du kan få enderne til at mødes i din privatøkonomi.

1. FÅ FULDT OVERBLIK

Sæt dig ned, og få fuldstændig styr på din økonomi. Mange af os har små eller større udgifter, som vi ikke er opmærksomme på eller har forholdt os til.

"Hvis der ikke længere er nok penge tilbage på kontoen ved slutningen af måneden, er det klart, at du ikke kan fortsætte, som du plejer. Derfor handler det om at få fuldt overblik over dine penge og hvordan du bruger dem."

2. BLIV BEVIDST – OG PRIORITÉR

Når du har fået overblik over din økonomi, kan du begynde at skruе på de forskellige poster, men det kræver, at du bliver helt bevidst om dit forbrug.

"Det er helt fint, hvis det f.eks. er vigtigt for dig at handle økologisk, spille computer, selvom den bruger meget strøm eller have en bil. Så må du blot spare et andet sted. Pointen er, at du skal vide, hvordan du forbruger, og prioritere bevidst. Måske finder du endda steder, hvor du kan spare lidt, uden at det går alvorligt ud over din livskvalitet."

3. HUSK AT TÆNKE STORT

Når du bruger kræfter på de små ting, kan du nemt komme til at miste blikket for de store. Fortab dig ikke kun i mælkepriser og kilowatt-timer. Der er ofte penge at hente på de lidt større poster.

"Du skal også huske at shoppe rundt, hvis køleskabet står af og du skal have nyt. Kan du spare 500-1.000 kr. på den slags poster, så svarer det til mange liter mælk på tilbud."

mit teleselskab for at høre, om de vil matche en pris, jeg har fundet et andet sted og beholde mig som kunde. Det samme gælder forsikringer og lignende. Der kan være adskillige tusinde kroner at spare, hvis man jævnligt afsøger markedet og bruger det til at forhandle en bedre aftale hjem for sig selv," siger Louise Aggerstrøm Hansen.

Følg hver en krone

Det bedste råd, Louise Aggerstrøm Hansen kan give til Rie Frederiksen og andre

i samme situation, er at gå sin økonomi og sit forbrug grundigt efter i sømmene.

"Det er f.eks. ikke fordi Ries elregning er alarmerende høj, men alligevel kan det være, hun kan have gavn af at undersøge præcis, hvad hun bruger strøm på. På den måde kan hun måske identificere energiforbrug, hun ikke er bevidst om. Det samme princip kan hun også bruge, når hun gennemgår alle sine andre poster," siger Louise Aggerstrøm Hansen.

I det hele taget opfordrer hun til, at man gør sig selv pinligt bevidst om, hvad man bruger sine penge på, hvis man har brug for at spare. Derfor: Før nøje regnskab med hver krone og øre.

"Det er hårdt og tidskrævende, men det er omvendt også svært at identificere præcis, hvad du kan undvære, og hvad du vil prioritere at beholde, hvis du ikke har fuldstændig kontrol med dine penge," siger Louise Aggerstrøm Hansen. ●

SPAREDE 100.000 PÅ ET ÅR

Pia Derneke var langt henne i livet, før hun fik greb om sin privatøkonomi. Som ”pengeplejerske” hjælper hun nu andre kvinder med at gøre det samme – især sygeplejersker, som skal blive bedre til at drage omsorg for sig selv og deres penge.

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI**
Foto **MARIA FONFARA**

Pia Dernekes livsbane adskiller sig ikke fra så mange andres. Hun flyttede hjemmefra, tog sig en uddannelse og blev sygeplejerske. Flyttede sammen med en mand, fik barn og flyttede senere ud og boede alene med sin datter. Mødte en ny mand og levede i flere år i en sammenbragt familie, inden hun blev enlig på ny.

Først da – i en alder af 48 år – begyndte hun for første gang at interessere sig for sin privatøkonomi.

”Indtil jeg fik vendt min egen økonomi på hovedet, havde jeg fuldstændig lukket øjnene for det,” siger hun.

I dag er hun 54 år og kalder sig ”pengeplejerske” ved siden af sit job som sygeplejerske. Når Pia Derneke ikke passer patienter, inspirerer hun andre kvinder til at pleje deres økonomiske interesser via Instagram-profilen ’Pias Pengepung’. Hun holder også oplæg og tilbyder privat rådgivning. Men vejen dertil har været kringlet.

”I mit barndomshjem var penge ikke noget, man talte om. Vi talte om alt andet end penge, så det tog jeg med mig ind i voksenlivet,” siger hun.

Datter var bedre pengepasser

De lukkede øjne betød, at Pia Derneke ikke havde styr på sine penge. Kontoen gik

ganske vist aldrig i minus, men hun havde heller ikke overblik over, hvor kronerne forsvandt hen. Som resultat havde hun et kronisk overforbrug på rejser, tøj, caféer, restauranter og impuls køb.

Samtidig havde hun fået et nyt job væk fra sygeplejen, hvor hun med ét var omgivet af kvinder, der talte meget om penge, pension og investeringer. Kollegaernes snak gjorde Pia Derneke pinligt bevidst om hendes egen privatøkonomi – eller mangel på samme.

”På det tidspunkt gik det faktisk op for mig, at selv min 15-årige datter havde en god opsparing, imens jeg ikke havde. Hun var kun et barn, men langt bedre til at passe på sine penge end mig,” siger Pia Derneke.

Først kom skammen. Så kom motivationen til at ændre på det. Med hjælp fra en økonomisk rådgiver granskede Pia Derneke sin økonomi fra top til bund. Hun meldte sig ind i Facebookgrupper, læste gode råd på nettet og udvekslede sparetips med andre. Skar ned på alt unødvendigt forbrug, lagde budgetter og begyndte at spare op.

Kvinder halter efter mænd

Der gik sport i det – så meget, at det på et år lykkedes Pia Derneke at reducere ca.

100.000 kr. på sit forbrug og få et helt andet overblik over sine penge.

”Jeg har indrettet min økonomi sådan, at jeg kan leve på en sten, hvis jeg skal. Men jeg mangler ikke noget, og jeg har frihed og mod til at leve næsten, som jeg ønsker,” siger Pia Derneke.

Med ’Pias Pengepung’ er det Pia Dernekes ambition at få kvinder til at interessere sig mere for deres privatøkonomi. Hun henvender sig især til sygeplejersker, som, hun mener, skal blive bedre til at tale med hinanden om økonomi og løn, selvom det kan føles tabubelagt.

”Sygepleje er et kvindedomineret fag, og som kvinder halter vi allerede bagefter mændene på det her punkt. Samtidig er sygeplejersker vant til at vise omsorg for andre, før vi viser omsorg for os selv. Det gælder også penge,” siger Pia Derneke.

Slut med de flinke piger

Sammen med interessen for privatøkonomi fik Pia Derneke også interesse for løn. Hun vendte tilbage til sygeplejen, og når hun sidenhen har skiftet job, har hun med hjælp fra Dansk Sygeplejeråd hver gang forhandlet ekstra penge eller tillæg til sig selv. Nu opfordrer hun andre sygeplejersker til at gøre det samme.

På Instagram-profilen "Pias Pengepung" deler Pia Derneke gavmildt ud af videoer og stories med spareticks, tips til lønforhandlingen og gode råd til privatøkonomien.

5 GODE RÅD TIL LØNFORHANDLING

1. BRUG DIN FAGFORENING

Tag kontakt til Dansk Sygeplejeråd og din TR/FTR. Når du skal lønforhandle, er det vigtigt, at du kender både lønniveauet og lokalt forhandlede tillæg. Det kan din fagforening hjælpe dig med.

2. GØR DIT FORARBEJDE

Undersøg fastholdelses- og rekrutteringssituationen på arbejdspladsen. Ved du f.eks. allerede på forhånd, at de har svært ved at fastholde medarbejdere, står du også stærkere.

3. EFTERLAD FØLELSERNE UDEN FOR DØREN

Når du skal forhandle din løn, skal du ikke tale om, hvad du "føler", der er rimeligt. Hav i stedet argumenterne i orden. Formulér en kombination af faglige og personlige kompetencer.

4. STÅ FAST PÅ DIT VÆRD

Du skal på forhånd have identificeret din "smertegrænse" for den løn, du vil acceptere. Når du har gjort det, skal du stå fast.

5. HUSK GENFORHANDLING

Når du har forhandlet din løn på plads, skal du få en dato for genforhandling skrevet ind i din kontrakt. Beviser du dit værd, kan du forhandle endnu mere hjem næste gang.

Få flere gode råd til lønforhandlingen fra DSR på dsr.dk/sigforstja

Kilde: Pia Derneke/
Pias Pengepung

"Selvfølgelig skal vi arbejde sammen om at løfte grundlønnen for alle, men imens vi gør det, skal vi også forhandle løn på lokalniveau. Det ene udelukker ikke det andet," siger Pia Derneke. Hun fortsætter:

"Desværre er vi sygeplejersker ofte de flinke piger, som ikke kræver vores ret. Vi skriver, at vi er mere værd på diverse platforme, og går til demonstrationer, men vi prøver alt for sjældent at forhandle vores

egen løn. Det skal vi gøre op med," siger Pia Derneke.

Hun råder derfor alle sygeplejersker til at bryde tabuer og tale med hinanden om løn og penge, så de bedre kan tage hånd om deres privatøkonomi og "triagere de hårdest sårede poster" i budgettet. Frem for alt skal man ikke være bange for selv at tage lønforhandlingskasketten på.

"Du har intet at tabe. Det værste, du kan få, er jo et nej," siger Pia Derneke. ●

30 SEKUNDER DER KAN MÆRKES

PP-ELI-DNK-0336/CV-DK-2200094, 2. august 2022

1

HÅND

2

FINGRE

30

SEKUNDER

EN UREGELMÆSSIG PULS KAN VÆRE FØRSTE TEGN PÅ ATRIEFLIMREN

Giv dine patienter på 65+ et meningsfuldt håndtryk – palpér pulsen i håndledet i 30 sekunder, mærk om den er uregelmæssig, og vær med til at opspore atrieflimren. Patienter med ubehandlet atrieflimren har 5 gange større risiko for apopleksi¹, og hver 4. apopleksi skyldes atrieflimren¹.

Nu har nyuddannede krav på introforløb

Fra den 1. april skal alle nyuddannede sygeplejersker tilbydes et introduktionsforløb, når de ansættes på et hospital. Regionshospitalet Horsens har siden 2018 prøvekørt konceptet med stor succes.

Tekst **MARIA KLIT**
Foto **MICHAEL DROST HANSEN**

Flere af **Mark Hartmann** Morells tidligere studiekammerater har allerede forladt faget pga. praksischock. Det er netop dét scenarie, introforløb til nyuddannede skal være med til at afværge.

For mange nyuddannede sygeplejersker er det første møde med arbejdslivet overvældende. Stort ansvar, mange arbejdsopgaver og travlhed kan blive for meget for nogle, der hurtigt søger væk igen.

Det skal særlige introduktionsforløb til nyuddannede være med til at forebygge. Ifølge overenskomstaftalen fra 2021 mellem DSR og Danske Regioner skal alle hospitaler senest den 1. april 2023 have implementeret introduktionsforløb.

Forløbenes præcise indhold besluttes lokalt, men aftalen sætter rammerne, og siger bl.a., at nyuddannede skal have tilknyttet en mentor, der sikrer løbende sparring og opfølgning, ligesom de skal have statusamtaler undervejs med fokus på læring og udvikling.

Aftalen betyder, at nyuddannede fra den 1. april kan gå til ledelsen med aftalen i hånden, hvis de ikke bliver tilbudt

et introforløb, eller forløbet bliver afbrudt pga. tidspres eller personalemangel.

En tryk start

Flere hospitaler er dog allerede i gang. Medicinsk Sengeafsnit 1 på Regionshospitalet Horsens indførte i 2018 2-årige introduktionsstillinger.

Før da havde afdelingen store problemer med at rekruttere og fastholde sygeplejersker. Op mod 60 pct. af de nyuddannede stoppede allerede inden for det første år, men af de 38 nyuddannede, der siden 2018 er startet i en introduktionsstilling, arbejder 28 fortsat på afdelingen i dag.

En af dem er Mark Hartmann Morell, der blev ansat på Medicinsk Sengeafsnit 1 i 2021. Han har haft stor gavn af forløbet:

”Det gav en meget roligere start. På studiet frygtede vi det første job, for man

hører så meget om, hvor hårdt det er derude. Her gav de med det samme udtryk for, at de ville passe på os og sikre sig, at vi faktisk blev i faget,” fortæller han.

En succeshistorie

”Det fjerner forventningspresset og understøtter de nyuddannedes oplevelse af ikke at stå alene. Det giver tryghed og gør overgangen fra studie til arbejdsliv mindre voldsom,” fortæller afdelingens oversygeplejerske, Vibeke Duedahl Knudsen.

I dag har Medicinsk Sengeafsnit 1 ingen problemer med at fastholde eller rekruttere. Faktisk har afdelingen nu flere ansøgere til introstillingerne, end der er plads til at ansætte. Vibeke Duedahl Knudsen kalder det en ”succeshistorie” og glæder sig over, at andre afdelinger nu skal følge trop. ●

MEDLEMSTILBUD

Fordele i banken

Sygeplejersker får bedre renter i banken.

I hvert fald dem, der er medlem af Dansk Sygeplejeråd. De ejer nemlig Lån & Spar, og det giver adgang til direkte fordele i banken.

dsr.dk/rabatter

MEDLEMSTILBUD

Bonus på dine køb

Forbrugsforeningen er en loyalitetsklub for dig, som er medlem af en fagforening i et af de organiserede fagforbund.

Bonussatserne varierer hos de mange samarbejdspartnere – hos de fleste opnår du 9% i bonus på dine køb.

dsr.dk/rabatter

Invitation

Nursing Research Symposium 2023

The Nursing Research Symposium is a celebration of the nursing profession and the grant recipients of the Novo Nordisk Foundation's nursing research grants. It also offers an excellent opportunity to network, share knowledge and experience international speakers.

The theme is:

The importance of caring

Time and place:

Thursday 20 April 2023
from 10:00-16:00
Novo Nordisk Foundation,
Tuborg Havnevej 19, 2900 Hellerup

For more info **scan** or go to novonordiskfonden.dk/events/

novo nordisk **fonden**

1

Regeringen vil "nedsætte en strukturkommission til fremtidig organisering af sundhedsvæsenet." Hvilket af disse tre punkter står på listen:

- A.** Supersygehusene skal have én samlet administration styret af staten
- B.** Organiseringen af alt patientnært plejepersonale skal samles i én enhed
- C.** Uligheden i sundhedsvæsenet skal nedbringes geografisk og socialt

2

Regeringen vil oprette en sundhedsfond. Hvad skal den bl.a.?

- A.** Samle økonomiske midler til finansieringen af det samlede sundhedsvæsen
- B.** Betale for vedligeholdelse og modernisering af sygehuse samt teknologi og digitalisering
- C.** Fondens midler skal finansiere nødvendige lønstigninger for alle medarbejdere

3

Regeringen vil iværksætte tiltag, der kan sikre mere personale, bedre arbejdsmiljø og mere tid til kerneopgaven. Hvordan?

- A.** Bedre rekruttering og flere skal tage del i vagter og patientnært arbejde
- B.** Regeringen har foreløbig ingen konkrete bud
- C.** Regeringen erkender, at lønstigninger er vejen frem

4

Et tværgående nationalt prioriteringsråd skal nedsættes. Hvad er formålet?

- A.** Sikre, at behandling fordeles økonomisk bedst i valg af privat eller offentlig behandling
- B.** Reducere overbehandling og øge patientinddragelsen
- C.** Sætte retningslinjer for vurdering af livsforlængende behandlinger

MÅLET ER ET VELFUNDERENDE SUNDHEDSVÆSEN

Tekst **HENRIK BOESEN**

Regeringen skriver i sit grundlag fra december 2022, at den ser virkeligheden i øjnene og erkender, at sundhedsvæsenet er presset. Hvad vil den egentlig?

Læs regeringgrundlaget 2022 på www.stm.dk

5

Regeringen vil løfte den samlede indsats i psykiatrien. Hvordan?

- A.** Prioritering af yderligere 3 mia. kr. til indsatser over en 10-årig periode
- B.** Lokale psykiatriske dag-/aftentilbud skal aflaste systemet
- C.** Øge ansættelsen af psykiatriske læger og sygeplejersker

6

Regeringen vil løfte sundhed og trivsel blandt børn og unge. Hvordan?

- A.** Øgede tilskud til kommunerne til ansættelse af flere sundhedsplejersker
- B.** Inddrage folkeskolerne ved at ændre krav til undervisningsplaner
- C.** Tage initiativ til en specifik forebyggelsesplan for børn og unge

7

Regeringen anser svær overvægt som et samfundspøblem. Hvad vil den?

- A.** Give økonomiske tilskud til lægeordnede slankekure
- B.** Styrke forebyggelsesindsatsen for at forhindre svær overvægt
- C.** Se på muligheder i samarbejde med fødevarerindustrien for udvikling af sundere kost

8

Hvad er regeringens holdning til brug af personlig medicin?

- A.** Den er ineffektiv, og udviklingsprojekter bør stoppes
- B.** Holdningen er tøvende, for målet med brugen er diffust
- C.** Den kan skabe mere effektive behandlingsforløb for patienterne

Navne

CHEFSYGEPLEJERSKE PÅ AFDELINGEN FOR MEDICINSKE MAVETARMSYGDOMME, OUH

Efter otte år som over-sygeplejerske i afdelingen tiltræder Jane Brudvig-Lauridsen stillingen som chefsygeplejerske i Afdelingen for Medicinske Mavetarmsygdomme S.

Jane Brudvig-Lauridsen har været tilknyttet Odense Universitetshospital i alle sine 20 år som sygeplejerske.

Hun var fra 2003-2009 sygeplejerske på Thorax- og Karkirurgisk afdeling og derefter operations-sygeplejerske på Neurokirurgisk afdeling til 2014. Sidenhen var hun i et år stedfortræder for afdelingssygeplejersken på Endoskopiafsnittet (Afdeling S, A og J) og fra 2015 altså oversygeplejerske ved Endoskopi-afsnittet.

Jane Brudvig-Lauridsen har været aktiv i forberedelsesarbejdet frem mod det nye OUH, bl.a. i styregruppen for den nye fælles endoskopiafdeling.

CHEF FOR SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN, VIA UNIVERSITY COLLEGE

Maria Dyhrberg Rasmussen bliver fra den 1. april 2023 uddannelsesdekan for sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus, Randers, Horsens, Silkeborg, Viborg, Herning og Holstebro.

Maria Dyhrberg Rasmussen har siden 2016 været direktør på Randers Social- og Sundhedsskole. Inden da var hun ansat på SOSU-skolen i Aarhus: Fra 2000-2009 som underviser, pædagogisk koordinator og projektleder og fra 2010-2016 som uddannelseschef.

Fra 1997-2000 arbejdede Maria Dyhrberg Rasmussen som sygeplejerske på såvel hospitalsafdelinger som inden for hjemmeplejen.

Hun har en diplomuddannelse i undervisning og uddannelsesplanlægning fra Danmarks Sygeplejehøjskole, en akademiuddannelse i international projektledelse fra IBA Erhvervsakademi Kolding og en diplomuddannelse i ledelse fra VIA University College.

Pt. er hun i gang med en master i Public Governance ved Aalborg Universitet, som forventes afsluttet i efteråret 2023.

Rengøring af lægeklinikker

Vi overholder Statens Serum Instituts anbefalede retningslinjer for rengøring i lægeklinikker.

Med høj faglighed er vores medarbejdere rustet til opgaven.

Ring eller skriv - vi er landsdækkende

Delta Rengøring
Teglvej 1
4990 Saksøbing
Tlf. 4054 6546
delta@delta-rengoering.dk
www.delta-rengoering.dk

SVAR PÅ
TESTEN
SIDE 59
←

1: C
2: B
3: A
4: B
5: A
6: C
7: B
8: C

Vil du se det nyeste og bedste til sygepleje?

Kom på Health & Rehab
23. - 25. maj 2023
Bella Center Copenhagen

Besøg Health & Rehab og oplev, hvad der rør sig indenfor hjælpemidler, sundheds- og velfærdsteknologi, rehabilitering samt pleje- og hospitalsudstyr. Ses vi?

Oplev messens store udstilling, deltag i faglige seminarer og debatter og udbyg dit netværk på Danmarks førende fagmesse for området

health-rehab.com

Kender du en sygeplejerske, som har fortjent en pris på 10.000 kr.?

Kirsten Stallknecht Prisen uddeles til en sygeplejerske, som via sin ytringsfrihed har gjort en forskel ved at pege på forhold af betydning for sygeplejen, patienterne eller sundhedspolitikken.

Tekst MAJ SIERCKE

Hvem skal have prisen?

Mange sygeplejersker har skrevet eller talt til den brede offentlighed i 2022, men hvem har argumenteret så overbevisende for sin sag, at en nominering er oplagt?

Kender du en eller flere sygeplejersker, som har gjort indtryk ved at bruge deres grundlovssikrede

ytringsfrihed til at gøre opmærksom på problemer eller udfordringer? Så er det nu, de skal nomineres til Kirsten Stallknecht Prisen 2023.

Nomineringer til prisen skal være redaktionen i hænde senest den **24. marts** på mail redaktionen@dsr.dk

Prisen bliver uddelt den 28. april

2023 kl. 13. Hensigten med prisen er, at den skal opmuntre sygeplejersker til at ytre sig offentligt uden at frygte følgerne af at stå frem. Prisen er på 10.000 kr. og kunst fra en dansk kunsthåndværker.

Se kriterier og bedømmelsesudvalg på dsr.dk/ks-prisen

Dine patienter får 60% i tilskud hos Mediq

Kontakt kundeservice på 3637 9130 eller skriv til ernaering@mediqdanmark.dk

Dine patienter får 4 gratis ernæringsdrikke

Vi tilbyder alle nye kunder, med en grøn ordination, en GRATIS smagspakke sammen med første bestilling af ernæring.*

 MEDIQ at the heart of healthcare

*Kampagnen gælder kun nye kunder, som har en grøn ordination. De 4 gratis ernæringsdrikke fås udelukkende sammen med første bestilling af klinisk ernæring foretaget senest d. 31/12 2023. Oplys koden "Smagspakke".

GUSTAV WINTHER ERIKSEN
5. semester
Diakonissestiftelsen

Caroline Gundgaard Mulvad
5. semester
VIA Viborg

Dina Helbo Bredal
5. semester
VIA Viborg

Lukas Folting
3. semester
KP København

Jacob Mads Lundsteen
2. semester
KP Bornholm

Et tegn på forråelse

Jeg så min sygeplejerskekollegas skarpe tone som en forsvarsmekanisme og et symptom på afmagt.

”Hun er godt nok ubehagelig over for patienterne – hun burde få sig et andet arbejde.” Sådan lød det hviskende fra en patient, der havde overværet min sygeplejerskekollega hjælpe nabopatienten.

En halv time tidligere var min kollega og jeg ankommet til en stue, hvor patienten havde trykket på sit alarmkald. Det viste sig, at han havde ringet på vegne af patienten ved siden af, som lå badet i sved og ikke kunne finde sit eget nødkald. Sygeplejersken spurgte ind til, hvorfor den svedende patient ikke havde ringet på knappen noget før. Han svarede, at han havde ligget længe og haft det meget varmt, men han vidste ikke, om det var noget, han kunne få hjælp til.

”Det giver jo ingen mening at ligge og sejle rundt i sin egen sved, når vi er her for at hjælpe,” svarede sygeplejersken i en skarp tone.

Efterfølgende kaldte patienten, der oprindeligt havde ringet på alarmkaldet, mig over til ham.

Han lænede sig lidt frem og sagde med en lav stemme, at sygeplejersken havde været ubehagelig hele dagen, og at det nok var på tide, hun fandt sig et nyt arbejde, for med den attitude skulle man ikke arbejde med mennesker.

Sygeplejerskens skarpe tone ser jeg som et eksempel på forråelse. Forråelse er et symptom på afmagt og er en forsvarsmekanisme, som mange medarbejdere i velfærdsfagene stifter bekendtskab med i deres arbejdsliv. Tonen bliver hård over for både patienter og pårørende, og man rotter sig sammen med sine kolleger for at blive bekræftet i, at det ikke er en selv, der er forkert på den.

Men hvad skal vi gøre ved det? Skal vi vælge patientens løsning og skifte job, når forråelsen har taget overhånd?

Jeg har selv oplevet at blive irriteret på en patient, som var aldeles opgivende og uden vilje til at medvirke til egen lindring. Det lykkedes mig at bevare roen og

ikke lade patienten mærke noget. Men kan jeg også det om fem eller 10 år?

Jeg mener, vi skal styrke vores professionalisme og sætte omsorgen i fokus.

Sygepleje er ikke et servicefag, men vi må i sygeplejen overveje, om vi kan lære noget fra servicefagene for at øge vores professionalisme. Hvordan klarer de dygtigste i servicefagene at yde en korrekt service og give kunden en god oplevelse i situationer, hvor kunden opleves at være urimelig?

Det kræver en professionel tilgang til opgaven, så hvad er det en stewardesse kan, når hun bevarer sin ordentlighed og værdighed? Den enkelte sygeplejerskes temperament og jargon blandt venner, må ikke sætte standarden for vores professionelle virke. Når vi tager arbejdstøj og nål på, må vi også iføre os en professionel adfærd. Ellers svigter vi patienternes tillid og en del af vores egen berettigelse som sundhedsprofessionelle. ●

JOB

Se alle stillinger
www.job.dsr.dk

Praktiske oplysninger til annoncører

Deadline kl. 9:00 for indtastning af KURSER/MØDER/MEDDELELSER på www.dsr.dk under Information til annoncører

Nº 4 — 2023 3. marts 2023	Nº 5 — 2023 24. marts 2023	Nº 6 — 2023 21. april 2023
-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

Vejledning ved indtastning af kurser/møder/meddelelser, kontakt redaktionen enten Ditte Jørgensen, dtj@dsr.dk, tlf. 4695 4121 eller Henrik Boesen, hbo@dsr.dk, tlf. 4695 4189,

Rådgivning og vejledning vedr. opsætning af annoncer

Media-Partners ApS · Alhøjvej 2, Stilling · 8660 Skanderborg
Tlf. 2967 1446 · Mail: marianne@media-partners.dk
www.media-partners.dk · Her kan du også rekvirere medieinformation

Indleveringsfrister for STILLINGSANNONCER til de kommende numre

Nº 4 — 2023 9. marts 2023	Nº 5 — 2023 30. marts 2023	Nº 6 — 2023 27. april 2023
-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

Sidste frist for indlevering af materiale er kl. 10:00 hos Media-Partners ApS

Udgivelsesdatoer

Nº 4 — 2023 28.-31. marts 2023	Nº 5 — 2023 25.-28. april 2023	Nº 6 — 2023 16.-22. maj 2023
--	--	--

NETANNONCER

<http://job.dsr.dk/> samler jobopslag fra alle hjørner af sygeplejerfaget – fra alle landsdele og af alle typer: Fuldtid, deltid, lederstillinger, studiejob og fleksjob.

Uddannelseskonsulent med ambitioner om at udvikle uddannelser til de kliniske brugere

Ansøgningsfrist 10. marts 2023

Bliv gruppeleder i Hjemmeplejen Aften på Østerbro

Københavns Kommune

Ansøgningsfrist 12. marts 2023

Visionær afdelingsleder søges til Klarahus

Københavns Kommune

Ansøgningsfrist 12. marts 2023

Konsultationssygeplejersker til lægevagten

Region Sjælland

Ansøgningsfrist 20. april 2023

Visitationssygeplejersker til lægevagten i Region Sjælland, Næstved

Region Sjælland

Ansøgningsfrist 20. april 2023

SENIORSAMMENSLETNINGEN

Medlemmer, der er fyldt 55 år, er velkomne til Seniorsammenslutningens arrangementer

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Hovedstaden, Bornholm

Tilmelding:

Senest 15. marts 2023 kl. 12:00 til Jytte Kure tlf. 3170 2938, mail: jytekure@gmail.com eller til Ethly Bech tlf. 2026 1758, mail: ebech39@gmail.com

Pris:

40 kr.

HOVEDSTADEN

Valg til Landsbestyrelsen for seniorsygeplejersker

Der skal afholdes valg til Landsbestyrelsen for seniorsygeplejersker i Kreds Hovedstaden. Kandidater, der ønsker at stille op som medlem eller suppleant, skal henvende sig til kontaktudvalgsformand Anne-Lise Erichsen på mail: anlier@live.dk inden 30. april 2023. Den nye bestyrelse konstituerer sig i juni 2023.

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Hovedstaden

Seniormøde på Bornholm

Kom og hør om Alex Speed Kjeldsens arbejde og formidling af den bornholmske ordbog.

Tid og sted:

16. marts 2023 kl. 14:00 - 16:00 DSR Kreds Hovedstaden, Storegade 38, 3700 Rønne

Kom til et spændende besøg på Grønbechs Gård i Hasle

Grønbechs Gård er det naturlige sted, at starte turen gennem det bornholmske kunsthåndværk. Her får du et overblik over de mest interessante moderne kunsthåndværkere på Bornholm. Velkommen til en særlig rundvisning i 8 udstillinger.

Tid og sted:

27. april 2023 kl. 14:00 - 16:00 Grønbechs Gård 2-8, 3790 Hasle

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Hovedstaden, Bornholm

Tilmelding:

Senest 26. april 2023 kl. 12:00 til Jytte Kure tlf. 3170 2938, mail: jytekure@gmail.com eller Ethly Bech tlf. 2026 1758, mail: ebech39@gmail.com

Pris:

70 kr. for ikke medlemmer. Som pensionist kan man tegne et medlemskab for hele sæsonen for 100 kr.

Besøg Møbelfabrikken i Nexø

Kom med til Møbelfabrikken og oplev hvad der foregår af mange forskellige aktiviteter og hvilke virksomheder, der findes.

Tid og sted:

11. maj 2023 kl. 14:00 - 16:00 Møbelfabrikken, Gl. Rønnevej 17, 3730 Nexø

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Hovedstaden, Bornholm

Tilmelding:

Senest 10. maj kl. 12:00 til Jytte Kure tlf. 3170 2938, mail: jyttekure@gmail.com eller Ethly Bech tlf. 2026 1758, mail: ebech39@gmail.com

Pris:

50 kr.

SJÆLLAND

Storstrømmen foredrag - "Mands Minde Fortællinger"

Vi mødes i Døllefjelde Kirke, hvor præst Stine Sylvest vil fortælle om sin bog "Mands Minde Fortællinger - fra før verden gik af lave".

Hertil serveres kaffe og kage.

Tid og sted:

30. marts 2023 kl. 13:30 - 16:00. Døllefjelde Kirke, Karlslunde Strandvej 10, 4990 Saksøbing

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Storstrømmen

Tilmelding:

Senest 23. marts 2023 til Susanne på tlf. 2232 4457, mail: nistruphansen@gmail.com eller Gurli på tlf. 2115 2954, mail: gurlise@hotmail.no

Pris:

50 kr. for medlemmer. 75 kr. for gæster. Indbetales på reg. og kontonr. 0400 4025735183

MIDTJYLLAND

Foredrag/fotos fra en National Immuniserings Dag i New Delhi

Jette Lund, medlem af Rotary, fortæller om 3 dage i New Delhis slum med fokus på udryddelse af Polio. Efter foredraget præsenteres/vælges

kandidater til seniorsammenslutningen og formand Mette Bille orienterer om udvalgets arbejde.

Tid og sted:

9. maj 2023 kl. 14:00 - 17:00 Montra Odder Parkhotel, Torvald Køhlsvej 25, 8300 Odder

Yderligere info:

Seniorsammenslutningen Kreds Midt - SYD

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Midtjylland - SYD

Tilmelding:

Senest 28. april 2023. Du er tilmeldt når du har betalt. Ved overbooking returneres din betaling. Max 40 personer - først til mølle.

Pris:

50 kr. betales til MobilePay nr. 9156NC. Det dækker foredrag, kaffe/te samt bolle.

Yderligere oplysninger:

Kontaktperson: Kamma Kloppenborg, kammakloppenborg@gmail.com

Sommerudflugt 2023

Kort gåtur ved Gudenåen med efterfølgende sejltur og frokost på Silkeborgsøerne med Hejren. Vi slutter ved Indelukket, tæt på vores mødested.

Tid og sted:

6. juni 2023 kl. 11:30 - 14:50 Start på P-pladsen ved Museum Jørn, Gudenåvej 7-9, 8600 Silkeborg.

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Midtjylland - SYD

Tilmelding:

Senest 19. maj 2023 med betaling til MobilePay nr. 9753LK, hvorefter du er tilmeldt - der sendes ikke en bekræftelse. Ved overbooking returneres dine penge. Max 62 deltagere - først til mølle.

Pris:

200 kr. som dækker sejltur og stjernesud til frokost. Drikkevarer og kaffe/te kan tilkøbes ombord.

Yderligere oplysninger:

Kontaktperson: Kamma Kloppenborg, kammakloppenborg@gmail.com

SYDDANMARK

Du inviteres til foredrag, musik og sang i Syd

Kom til årets første arrangement. OBS nyt emne samt

nyt mødested. Tidligere højskolemand, musiker Nikolaj Andersen vil fortælle, spille og synge, og der er lejlighed til fællessang. Emnet er Benny Andersen og Poul Dissing.

Tid og sted:

22. marts 2023 kl. 13:30 - 16:00. Folkehjem, Haderslevvej 7, 6200 Aabenraa

Arrangør:

Kontaktudvalget Seniorsammenslutningen Syd

Tilmelding:

Senest 15. marts til Doris Klockmann, tlf. 2183 7070 eller mail: dorisklockmann@yahoo.dk

Pris:

85 kr. for hele arrangementet inkl. kaffe/kringle, som afregnes på dagen

Yderligere oplysninger:

Arrangementet fremgår af DSR's Kursus- og arrangementsoversigt

Et vestjysk liv med rod i Indre Mission

Denne eftermiddag vil Advokat Sten Kirk Larsen fortælle om sit vestjyske liv med opvækst i Indre Mission og om sine oplevelser undervejs fra Hvide Sande til Esbjerg.

Tid og sted:

22. marts 2023 kl. 14:00 - 16:00. Hovedbiblioteket, Nørregade 19, Lokale 1, 6700 Esbjerg

Arrangør:

Kontaktudvalget Seniorsammenslutningen Esbjerg

Tilmelding:

Senest 15. marts 2023 til Tove Brinck, tlf. 2927 2374, mail: tovebrinck@hotmail.com eller Nina Jacobsen, tlf. 3032 4337

Pris:

50 kr. for arrangement, kaffe og kage. Se betalingsinfo på www.dsr.dk/kurser

KURSER

Behandling og pleje af patienter med kronisk hjertesvigt

Kurset henvender sig til sygeplejersker, der arbejder med den kroniske hjertesvigtpatient i primær og sekundær sektor. Kurset omhandler symptomer, behandling, forløbet i hjertesvigt-klinikken, telemedicin, rehabilitering og palliation

Tid og sted:

8. juni 2023 kl. 08:30 - 9. juni

2023 kl. 15:30 Hotel Severin Middelfart Skovsvinget 25, 5500 Middelfart

Arrangør:

SIG - Hjertesvigt

Tilmelding:

På DSR's hjemmeside

Pris:

2900 kr. for medlemmer af DSR, 3400 kr. for ikke-medlemmer

Yderligere oplysninger:

Se mere på DSR's hjemmeside under kurser

FAGLIGE SELSKABER

Generalforsamling 2023

Kun for medlemmer af FS-Sundhedsplejersker. Se dagsorden på www.sundhedsplejersken.nu Indkomne forslag skal sendes til formand susannelucke@fs10.dk senest den 15. april 2023

Tid og sted:

8. maj 2023 kl. 16:30 - 17:45 Hotel Munkebjerg, Munkebjergvej 125, 7100 Vejle

Yderligere oplysninger:

Se dagsorden på www.sundhedsplejersken.nu fra 17.april 2023

Landskursus og generalforsamling FSIS

Overskriften for landskursus 2023 er "Sygeplejens kerneopgave". Hvordan får vi fokus på omsorgen og fagligheden i den infektionsmedicinske praksis? I forbindelse med landskurset afholder selskabet generalforsamling den 9. maj kl. 16:30 - 17:30

Tid og sted:

9. maj 2023 kl. 09:00 - 10. maj 2023 kl. 15:30 Comwell Kolding, Skovbrynet 1, 6000 Kolding

Arrangør:

Fagligt Selskab for Infektionsmedicinske Sygeplejersker

Pris:

2700 kr. for medlemmer, 3200 kr. for ikke-medlemmer

Yderligere oplysninger:

www.dsr.dk/fs/fs27

KREDSMØDER

HOVEDSTADEN

Stressforløb 2023-3

Der afholdes 4 møder i forløbet, og når man tilmelder sig, tilmelder man sig alle 4 møder på én gang.

Tid og sted:

2. maj 2023 kl. 09:00 - 11:30
DSR Kreds Hovedstaden,
Frederiksborggade 15, 4 sal,
1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Netværk for sygeplejersker med begrænsning i arbejdsevnen

Du er velkommen til at deltage i mødet for at se, om det er noget for dig. Mødet er med sommerfrokost.

Tid og sted:

8. juni 2023 kl. 13:00 - 15:30
DSR, Frederiksborggade 15,
4 sal, 1360 København K

Arrangør:

DRS, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

MEDDELELSER

Harboefondens legat

Hvert år uddeles et stipendium til sygeplejersker, der ønsker at kunne skrive en projektprotokol til sit forestående ph-d studie. Stipendiet er på 110.000 kr. og kan søges via vores ansøgningsportal på <https://harboefonden.grant.nu/profile/#/> loginved. Du kan også gå ind via vores hjemmeside www.Harboefonden.dk, hvor du også finde lidt information om søge processen. Sidste frist for ansøgningen er den 15. april 2023. Ved eventuelle spørgsmål kontaktes forretningsfører Hanne Kyhse-Andersen enten på mail: hka@harboefonden.dk eller på tlf. 4053 8775. Kontoret har åbent hver torsdag ml. kl. 9:00 - 15:00. Vi ser frem til at modtage din ansøgning.

FERIEANNONCER

Alle annoncer skal indtastes via DSRs hjemmeside, www.dsr.dk/annoncering Vælg "Ferieannoncer" under "Annoncer i fagbladet Sygeplejersken".

Annoncerne må maksimalt indeholde 40 ord.

Priserne for medlemmer er kr. 700,- ekskl. moms, ikke-medlemmer kr. 995,- ekskl. moms.

TILBRING FERIE I FYRPASSERENS VILLA I SKAGEN

Tilbring ferien i Fyrpasserens Villa i Skagen. Smukt renoveret hus med 2 separate lejligheder. Kan også lejes samlet.

Centralt beliggende tæt på Det hvide Fyr. 300 m. til stranden.

Se billeder, priser m.m. på vores hjemmeside www.fyrpasserens-villa.dk eller ring på tlf. 6178 1041 eller 4042 7853.

ITALIEN HOS HANNE

Charmerende familiehotel med hyggelige ferielejligheder eller værelser med køleskab, kaffe/thé hjørne, i RIMINI ved Adriaterhavets skønne sandstrand. Eller nær TOSCANA naturskønt landhus med pejsestue, køkken, 3 værelser, 2 badeværelser, 2 haver. Udlejes året rundt på ugebasis.

www.hotel-dalia.it
Hanne Astrup
+39 335 8239863
hanne@hotel-dalia.it

Hent hjælp til karrieren

Savner du inspiration til karrieremuligheder, hjælp til jobsøgningen eller gode ideer til kompetenceudvikling?

Læs mere på www.dsr.dk/karriere

JEG VIL SKABE ET LÆRINGSRIGT MILJØ

Fortalt til **LAURA ELISABETH LIND**
Foto **PER MORTEN ABRAHAMSEN**

VICKI SØGAARD

GARST EISØ, 34 år

Nyt job: Marts 2022
uddannelseskonsulent i Solrød Kommune, hvor hun bl.a. har ansvar for sosu-elever og sygeplejestuderende.

Kom fra: Et år som underviser på sosu-uddannelsen ZBC i Køge. Før det bl.a. børneafdeling, kirurgisk og medicinsk afsnit, hjemmesygeplejen. Hun har også læst til cand.pæd.

Jeg har ansvar for kommunens sosu-elever og sygeplejestuderende. Da vi er ansættelsesmyndighed for sosu-elever, har jeg det ledelsesmæssige ansvar for dem. Det betyder, at jeg tager mig af deres trivsel og sager af ansættelsesretlig karakter. Her er der mange HR-opgaver, f.eks. ifm. sosu-elever, som ikke kan bestå deres praktikperiode, hvor man så skal finde ud af, om kontrakten skal forlænges eller ophæves. De er under erhvervsuddannelseslovgivningen, og den er bygger på et andet lovgrundlag end de bestemmelser, vi sygeplejersker kender. Det er komplekst område, og det forudsætter en viden om lovgivningen.

Jeg giver også sparring til de kliniske vejledere, der har eleverne i praktik og udvikler materiale. Jeg er med til at sikre trivsel blandt elever og studerende og et godt miljø, så læring kan finde sted.

“Der er et godt match mellem den her stilling og mine kompetencer. Da jeg så stillingen som uddannelseskonsulent, gik jeg i forvejen med tanker om at søge et job, hvor kompetencerne fra min kandidatuddannelse kunne komme mere i spil.

Jeg havde så overvejet, om det skulle være forskningsfeltet eller uddannelsesområdet, jeg ville dykke mere ned i. Som undervisende sygeplejerske på sosu-uddannelsen stiftede jeg bekendtskab med uddannelsesområdet. Det var interessant, og derfor tænkte jeg, at jeg skulle prøve at gå videre ad den vej. Desuden har jeg altid som almindelig sygeplejerske haft interessen for, hvordan man kan bidrage til høj kvalitet inden for sundhedsområdet. Alt i alt faldt det mig derfor naturligt at søge den her stilling, hvor jeg er med til at sikre en høj kvalitet i uddannelsen og et rigtig godt læringsmiljø for sosu-elever og sygeplejestuderende.

SAVNER DU INSPIRATION TIL KARRIEREN?

Læs mere om
karrieremuligheder
og om efter- og
videreuddannelse
på [dsr.dk/](https://dsr.dk/job-og-karriere)
job-og-karriere

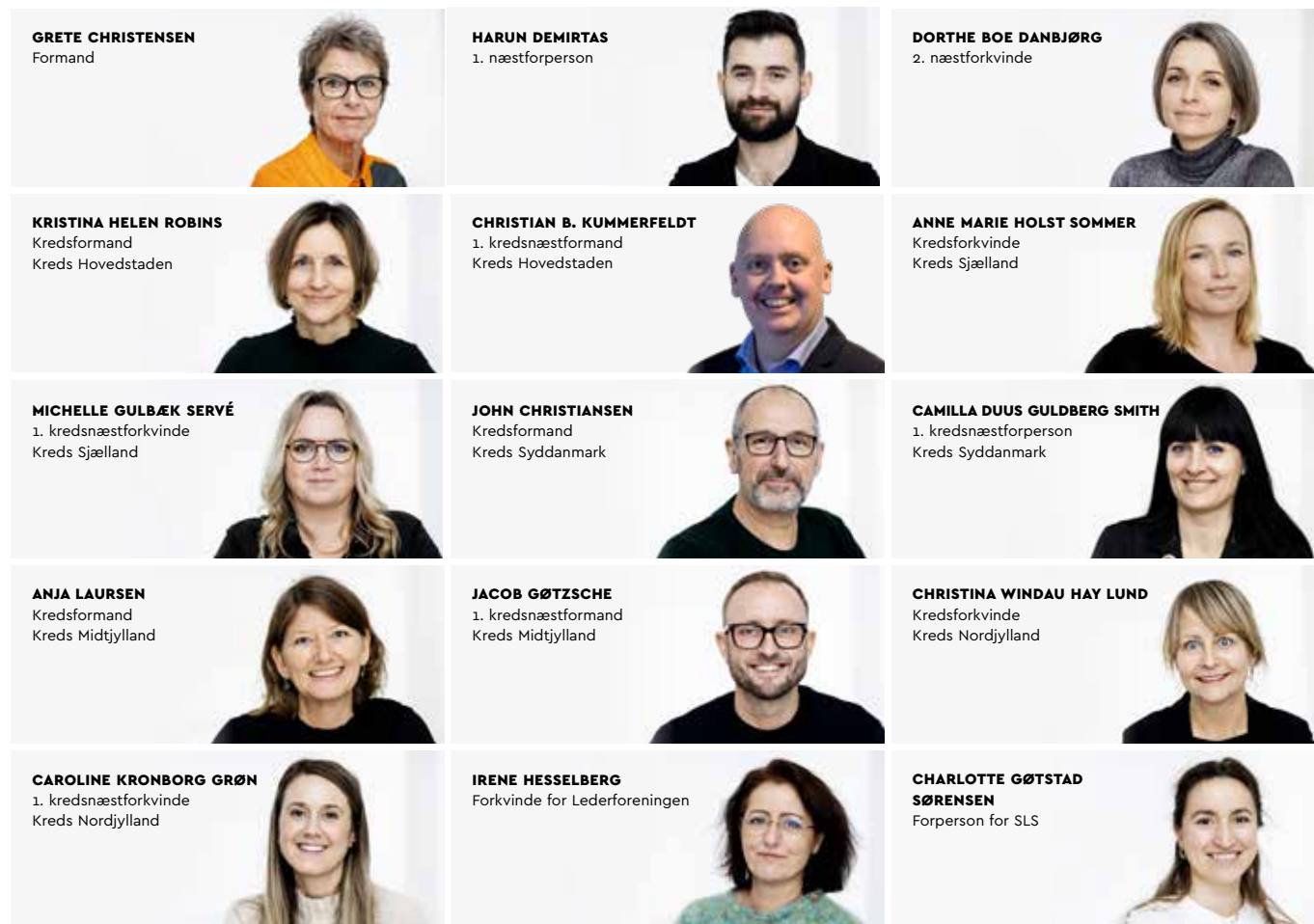
Jeg har et tæt samarbejde med de omkringliggende kommuner, sosu-skolen og skolen for sygeplejestuderende, og her har vi forskellige fora, hvor vi vidensdeler. Jeg skal tilpasse mig de politiske beslutninger, der ligger i studieordningerne og udvikle praksis ift. de betingelser, så der bygges bro mellem skole og praksis.

Mit job er superspændende. Jeg glad for, at jeg har undervist på sosu-skolen, hvor jeg fik en bred viden om uddannelsen af sosu-elever. For jeg har et naturligt kendskab til sygeplejeuddannelsen, men det havde jeg ikke til sosu-uddannelsens studieordning, fag og teorier.

Jeg er også glad for, at jeg har mine kandidatfaglige kompetencer. Der er nemlig meget ledelse og udviklingsarbejde i jobbet, ligesom der er mange situationer, hvor jeg skal skabe overblik og anskue en sag fra flere perspektiver.

Min ambition er at få skabt et læringsrigt miljø i vores kommune, og så har jeg en drøm om på et tidspunkt at blive medforfatter til flere kapitler i sygeplejefaglig litteratur inden for det sundhedsfaglige uddannelsesområde. Det håber jeg kan lade sig gøre. Det her job har i hvert fald mange muligheder.”

DANSK SYGEPLEJERÅDS HOVEDBESTYRELSE

DANSK SYGEPLEJERÅD CENTRALT

Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 3315 1555
Fax: 3315 2455
www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man - tors 9.00 - 16.00
Fre 9.00 - 15.00

**Lederforeningen
Dansk Sygeplejeråd**
Sekretariatschef
Jonna Søegaard
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 3900
www.dsr.dk/lederforeningen
lederforeningen@dsr.dk

**Sygeplejestuderendes
Landssammenslutning**
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 4234
www.dsr.dk/sls
sls@dsr.dk

Sygeplejeetisk Råd
Formand
Anne Bendix Andersen
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
www.sygeplejeetiskraad.dk

KREDS HOVEDSTADEN

Kredschef
Luisa Gorgone

Frederiksborggade 15, 4.
1360 København K
Telefon: 7021 1662
Fax: 7021 1663
www.dsr.dk/hovedstaden
hovedstaden@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man, tirs, tors, fre
9.00 - 14.00
Ons 13.00 - 16.00

Lokalkontor
Storegade 38
3700 Rønne
Telefon: 7021 1662
Fax: 5695 3812

Åbningstid
Man 12.00 - 15.00
Tirs 9.00 - 12.00
Tors 12.00 - 16.00
Se også dsr.dk/bornholm

Hjemmesiden indeholder
individuelle kontaktoplysninger på kredsens
medarbejdere og for-
mandskab.

KREDS SJÆLLAND

Kredschef
Mads Hyltegaard

Møllevej 15
4140 Borup
Telefon: 7021 1664
Fax: 7021 1665
www.dsr.dk/sjaelland
sjaelland@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Telefontid
Man, ons 9.00 - 14.00
Tirs, tors 13.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

Fremmøde
Man, tirs, ons 8.30 - 15.30
Tors 12.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

KREDS SYDDANMARK

Kredschef
Puk-Maria Holmgaard

Vejlevej 121, 2.
7000 Fredericia
Telefon: 7021 1668
www.dsr.dk/syddanmark
syddanmark@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, ons, fre
8.30 - 13.00
Tors 13.00 - 16.00

KREDS MIDTJYLLAND

Kredschef
Lotte Niebur

Marienlystvej 14, Virklund
8600 Silkeborg
Telefon: 4695 4600
www.dsr.dk/midtjylland
midtjylland@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, tors
10.00 - 15.00
Ons 13.00 - 15.00
Fre 10.00 - 12.30

Lokale kontorer
Stationsvej 8a
7500 Holstebro
Åbent efter forudgående
aftale.

EcoPark
Bautavej 1A
8210 Aarhus V
Åbent efter forudgående
aftale.

KREDS NORDJYLLAND

Kredschef
Anne Pors Eriksen

Sofiendalsvej 3
9200 Aalborg SV
Telefon: 4695 4850
Fax: 9634 1426
www.dsr.dk/nordjylland
nordjylland@dsr.dk

Kontorets åbningstider
Man - ons 9.00 - 12.00
og 13.00 - 15.00
Tors 13.00 - 15.00
Fre 09.00 - 12.00

Sygeplejerske - ønsker du attraktiv løn og frihed?

Vi har job til dig som intensivsygeplejerske og sygeplejerske i hele Norge. Hos os får du fleksibilitet og du har indflydelse på, hvor og hvornår du vil og kan arbejde. Vi tilbyder dig en attraktiv og konkurrencedygtigt løn, og vi betaler bolig og rejse. Du vil få en kontaktperson, som er sygeplejerske, og som klarer det praktiske.

Dedicare er Norges største vikarbureau indenfor det sundhedsfaglige område.